November 2021

Zgornjesav'c

Glasilo Občine Kranjska Gora | Letnik 20 | **Številka 11** |

Zdravo pridelovanje rastlin se prične z zdravim in kakovostnim semenom. Zato je nujno, da dobro poznamo rastline in pridelavo semen. S pomočjo brošure bomo spoznali tehnološke postopke in si pridelali seme za domač vrt, pa tudi za prodajo ob upoštevanju zakonskih določil.

200 strani, mere: 17 x 23,5 cm, brošura

22 EUR + poštnina

Brošuro lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

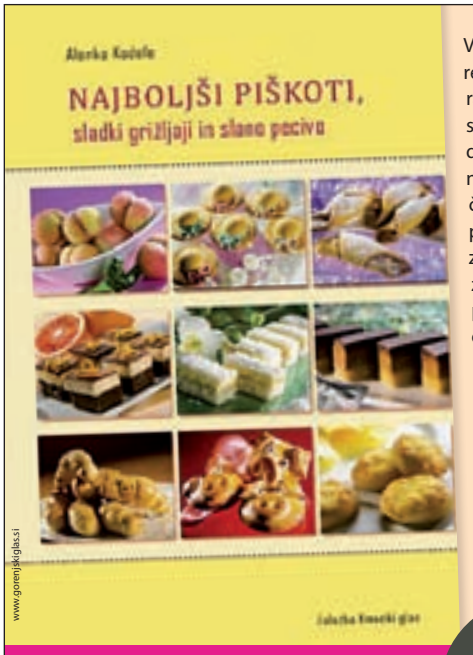

V knjigi je 120 receptov, ki so razumljivi, natančni, sestavine pa vsem dostopne. Med njimi so recepti za: čokoladne brizgane piškote, cimetove zvezdice, žepke z marmelado, pariške rože, orehove rezine, kefirjeve tortice, pomarančne kocke ...

Spiralna vezava, 14 cm x 20 cm, 150 strani

10 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Izbirali boste lahko med več kot petdesetimi recepti in pripravili: prestice, kuminove palčke, koruzne krekerje, fino sirovo pecivo, fižolove pogačice, profiterole, empanade, grisine, pirine krekerje, sirove polžke, svedrce s slanino, čapate in druge hrustljave dobrote.

Trda vezava, 16 cm x 22 cm, 88 strani

8,70 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

V visoki gredi lahko gojimo zelenjavo preprosto in udobno. S tunelom iz folije ali pokrovom za toplo gredo na najmanjši površini tudi v jeseni in pozimi lahko sami nekaj pridelamo. V knjigi so ideje za zasaditve in nego od preprostih kombinacij pa vse do zahtevnih različic – s 15 vzorčnimi gredami za preproste dodatne posevke.

80 strani, mehka vezava z zavihki, format: 214 x 172 mm

10 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Foto na naslovnici: Odprtje visečega mostu v Jasni / Foto: Tina Dokl

Zgornjesav'c **11**

ZGORNJESAV'C, ISSN 1580-7991
Ustanovitelj glasila:
Občina Kranjska Gora, Kolodvorska 1b, 4280 Kranjska Gora

Pravice izdajatelja izvaja:
Gorenjski glas,
časopisno podjetje, d. o. o., Kranj,
Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj

Odgovorna urednica:
Suzana Podgoršek Kovačič,
041/262 811,
suzana.kovacic@g-glas.si

Namestnica odgovorne urednice:
Marjana Ahačič, 031/352 514,
marjana.ahacic@g-glas.si

Novinarka:
Urša Peternel, 041/570 942,
ursa.peternel@g-glas.si

Tehnični urednik: Grega Flajnik
Oblikovanje: Matjaž Švab
Lektorica: Maja Stržinar

Oglasno trženje:
Mateja Žvižaj 041/962 143,
04/201 42 48,
mateja.zvizaj@g-glas.si

Priprava za tisk:
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj

Tisk: Tiskarsko središče, d. o. o,
Dunajska 5, 1000 Ljubljana

Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o.,
Slomškov trg 10, 2500 Maribor

Zgornjesav'c izhaja enkrat mesečno v nakladi 19.230 izvodov, prejemajo ga vsa gospodinjstva in drugi naslovniki občine Kranjska Gora, priložen je tudi izvodom Gorenjskega glasa.

STRAN 7
Zgradili bodo štirisedežnico

STRAN 8
Pogovor z direktorjem Komunale Kranjska Gora o vodooskrbi

STRAN 14
Več kot šest milijonov obiskov gostov

STRAN 16
Ljudje so željni kulture

STRAN 18
Pri sosedih v Naborjetu in Pliberku

STRAN 20
Prčkarije do naslednje jeseni

STRAN 23
Jubilej Društva bolnikov z osteoporozo

STRAN 25
Jasminka Maksimović prejela priznanje

STRAN 27
Meta Hrovat z uvodom v sezono zadovoljna

STRAN 29
Vahov Fric prvič v ferati

Prvič uradno prečkali most "v Babi"

Oktobra so v Kranjski Gori odprli dolgo pričakovani viseči most "v Babi", s katerim so ponovno vzpostavili pešpot med Kranjsko Goro in območjem Jasne, ne da bi se sprehajalci morali podati na prometno Vršiško cesto.

MAŠA LIKOSAR

Viseči most, čigar gradnja se je začela lanskega novembra in končala junija letos, je dolg trideset metrov z bruto širino 120 centimetrov in se dviga 16 metrov nad reko Pišnico. Povezuje sprehajalno pot po osamelcu v zaplavnem prostoru hudournika, imenovanem tudi Baba, z obstoječo potjo na strmi levi brežini hudournika. Na obeh brežinah je sidran s pomočjo pasovnih sider, nosilnost vsakega dela mostu je štirideset ton, s čimer je zagotovljena popolna varnost. "Ideja o izgradnji mostu je zorela več let, obenem smo tudi njegovo uradno odprtje nestrpno čakali, čemur je botrovala zlasti dokumentacija, ki jo je bilo treba urediti in uskladiti z zakonodajo. Poleg tega, da je most turistično in vizualno zelo atraktiven, predstavlja z varnostnega vidika enega bolj uporabnih objektov v naši občini. Pri prečkanju reke Pišnice namreč sprehajalcem ne bo več treba stopiti na glavno cesto," je dejal župan Občine Kranjska Gora Janez Hrovat in pojasnil, da je investicija znašala približno petdeset tisoč evrov. "Naj most povezuje ljudi in naj prinese enotnost tako med domačini kot turisti," je še dodal Hrovat, ki je s prerezom jeklenice most uradno odprl.

Gradnjo je izvajalo podjetje Kaskader iz Idrije. "Pri gradnji smo se spopadli z nekaj tehničnimi težavami, zlasti zaradi težje dostopnega terena. Začela se je v neugodnem zimskem času, zato je bila v vmesnem obdobju prekinjena in bila ponovno zagnana spomladi letos, ko je bil most tudi dokončan," je povedal Peter Poljanec, direktor podjetja Kaskader.

Most je s prerezom jeklenice odprl kranjskogorski župan Janez Hrovat. / Foto: Tina Dokl

Most se po besedah direktorja Turizma Kranjska Gora Blaža Vebra lepo umešča v prostor. "Predstavlja veliko pridobitev tako za turizem kot infrastrukturno ureditev, ki z novim mostom sprehajalcem omogoča, da se varno podajo v različne okoliške kraje. Ljudem je všeč, ne nazadnje so težko čakali, da ga lahko uradno prečkajo, zato sem zelo vesel, da smo ga predali svojemu namenu še pred začetkom zime," je povedal Veber. Odprtje mostu je pospremil Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora.

Odprtje mostu je pospremil Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora. / Foto: Tina Dokl

Drage občanke, spoštovani občani

Tale uvodnik pišem prav na dan mrtvih. Praznik, ki nam vedno znova da vedeti, kako minljivi smo ljudje, kako čas hiti in kako pomembno se je veseliti in znati uživati v vsakem trenutku, ki nam ga podari življenje. Zato izkoristimo prav vsak trenutek s hvaležnostjo, da nam je dan in z lepo mislijo na tiste naše najdražje, ki so del življenjske poti prehodili z nami. In prav v teh dneh pred prvim novembrom nas je v visoki starosti 102 let zapustila tudi naša najstarejša občanka Friderika Kunstelj, katere energijo in vero v življenje ter ljubezen do svojih bližnjih, naših krajev in čebel sem občutil ob obiskih na njenem domu v Ratečah.

Prihaja čas nizke sezone in tudi zaposleni v turizmu si bodo, upam, lahko malenkost oddahnili, jaz pa sem imel resen namen v novembru izpeljati zbore krajanov. Vendar pa situacija in slabšanje razmer zaradi eksponentne rasti okužb tega žal ne dopušča. Kljub temu da vam imam glede situacije, planov dela po občini in finančnega načrta za leto 2022 veliko povedati, bomo zbore izpeljali takoj po izboljšanju epidemioloških razmer, boste pa vsekakor pravočasno obveščeni.

Se pa vam moram še posebno zahvaliti za resen pristop in samozaščitno ravnanje, saj smo v občini Kranjska Gora vodilni v državi po številu polno cepljenih občanov, kjer smo bili prejšnji teden z 62,9 odstotka krepko na prvem mestu vseh 212 občin. Lahko pa vam še dodam zanimivo informacijo, ki sem jo prejšnji petek izvedel v Trbižu ob svečanem odprtju prenovljenega Trga enotnosti (Piazza Unita) in podelitvi priznanj vsem zaslužnim v borbi proti covidu-19: tam so zabeležili tudi eno najvišjih precepljenosti v celotni Italiji in na področju dežele Furlanije - Julijske krajine, kjer zasedajo prvo mesto s 85-odstotno precepljenostjo. Klobuk dol in velik poklon sosedom v Trbiž.

No, in ker se dnevi krajšajo, noči pa postajajo vse daljše in vedno hladnejše, pa vam želim vsaj nekaj miru in spokojnosti ter počitka in trenutkov v družinskem okolju z najdražjimi. V tem prednovoletnem času od martinovega in novembrskega dela leta tja do zime.

Vaš župan Jani Hrovat

Juliana je zmagovalka

Pohodniška pot Juliana Trail je najbolj inovativen turistični projekt v Evropi.

SUZANA P. KOVAČIČ

Britansko združenje turističnih novinarjev (BGTW) je v nedeljo, 31. oktobra, na vsakoletni gala večerji podelilo nagrade zmagovalcem mednarodnih nagrad za turizem v letu 2020. BGTW (British Guild of travel writers) sestavljajo najboljši turistični novinarji, blogerji, vlogerji in fotografi Velike Britanije. "Novembra lani so objavili seznam finalistov za to prestižno nagrado, na katerega se je uvrstila tudi naša daljinska pohodniška pot Juliana Trail. Zasnovali smo jo v skupnosti Julijske Alpe kot produkt, ki povezuje kulturo, dediščino in kulinariko s posebnim poudarkom na trajnostnem turizmu. Kljub temu da ves čas ponuja prekrasne poglede na vrhove Julijskih Alp, se nikoli ne povzpne višje od 1326 metrov nad morje," so sporočili iz Turizma Kranjska Gora, zelo veseli, da je daljinska pohodniška pot Juliana Trail zmagovalka v kategoriji najbolj inovativen in najboljši projekt evropskega turizma.

Od leve direktor Turizma Kranjska Gora Blaž Veber, popotnik, novinar, fotograf, ki je podal nominacijo Rudolf Abraham, direktor Turizma Bled Tomaž Rogelj in direktor Turizma Bohinj Klemen Langus / Foto: arhiv organizatorja

Ureditev dovškega pokopališča

Komunala Kranjska Gora je v tem letu uredila glavne dostopne poti na dovškem pokopališču in pri tem uporabila naravne, okolju prijazne materiale.

SUZANA P. KOVAČIČ

Komunala Kranjska Gora je po pridobitvi soglasja Zavoda za varstvo kulturne dediščine sanirala glavne dostopne poti na dovškem pokopališču. Pogoj je bil, da so materiali čim naravnejši, in kot je pojasnil direktor Komunale Kranjska Gora Blaž Knific, so za nanos uporabili savski prodec, kar poleg okolju prijaznega materiala, lepšega in bolj urejenega videza pomeni tudi večjo varnost obiskovalcev, lažje vzdrževanje pokopaliških poti tudi pozimi in bistveno manj stroškov zaradi odstranjevanja plevela. Glavne dostopne poti je uredil zunanji izvajalec del, rešitev pa si je že prej kot primer dobre prakse Knific ogledal v centru Ljubljane. Investicijo v višini približno deset tisoč evrov je financirala Občina Kranjska Gora. Knific si želi, da bi v prihodnjem letu podobno uredili še vse vzdolžne dostopne poti na dovškem pokopališču. "Ureditev pokopališča so si ogledali tudi člani Krajevne skupnosti Dovje - Mojstrana in izrazili podporo za nadaljevanje urejanja poti. Veseli me, da so novo ureditev zelo lepo sprejeli tudi obiskovalci dovškega pokopališča," je sklenil Blaž Knific in dodal, da s tem uresničujejo načrt urejanja in posodabljanja vseh pokopališč in mrliških vežic v občini Kranjska Gora.

Za nanos glavnih dostopnih poti so uporabili savski prodec.

Občina Kranjska Gora ima najboljšo precepljenost

Zdravstveni dom Jesenice je sporočil termine cepljenja proti covidu-19 in gripi za november. Potem ko je NIJZ izboljšal zajem podatkov, se je že konec oktobra pokazalo, da je v občini Kranjska Gora največ cepljenih proti covidu-19 v državi.

SUZANA P. KOVAČIČ

Občina Kranjska Gora je bila tudi na začetku prvega novembrskega tedna najbolje precepljena slovenska občina, čeprav so še v prvi polovici oktobra uradni podatki Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) kazali, da je po precepljenosti proti covidu-19 celo na repu gorenjskih občin. NIJZ je namreč nadgradil in izboljšal zajem podatkov zbirke Elektronski register cepljenih oseb (eRCO), ki interaktivno prikazuje cepljenje proti covidu-19 v Sloveniji. Vsi deleži so se spremenili zaradi spremembe iz beleženja stalnega naslova v beleženje običajnega naslova, ki zajema tudi tiste prebivalce, ki imajo v Sloveniji prijavljeno začasno bivališče ter so vsaj zadnji odmerek cepiva prejele v Sloveniji, na kar je že večkrat opozoril tudi domači župan Janez Hrovat. Po podatkih iz začetka tedna je v Kranjski Gori polno cepljenih 63 odstotkov prebivalcev, starih nad 18 let pa 75 odstotkov.

Zdravstveni dom Jesenice bo novembra organiziral cepljenje proti covidu-19 ob četrtkih, 11. in 18. novembra, vsakič od 14. do 18. ure, s cepivom proizvajalca Pfizer (prvi, drugi in tretji odmerek).

Termini za cepljenje proti gripi v Zdravstvenem domu Jesenice bodo v ponedeljek, 8. novembra, od 8. do 13. ure, v sredo, 10. novembra, od 14. do 18. ure, v ponedeljek, 15. novembra, od 8. do 13. ure in v sredo, 17. novembra, od 14. do 18. ure. Cepljenje je tudi letos brezplačno za vse z urejenim obveznim zdravstvenim zavarovanjem.

Pred novo veliko investicijo v Vratih

PD Dovje - Mojstrana je bilo uspešno na razpisu ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za obnovo planinskih koč in energetsko sanacijo.

JANKO RABIČ

V Planinskem društvu (PD) Dovje - Mojstrana v bogati zgodovini stalno veliko pozornosti namenjajo gospodarski dejavnosti. V dolini Vrata imajo več objektov, posebno znan je Aljažev dom. Tam je izhodišča točka za planince, ki se podajajo predvsem na Triglav in druge okoliške vrhove, v poletnih mesecih je v Vratih veliko dnevnih obiskovalcev od vsepovsod. Hude zime in različne vremenske neprilike narekujejo, da je objekte treba vzdrževati in skrbeti za obnove. Aljažev dom je bil po več manjših obnovah najbolj obsežne deležen v letih 2010 in 2011. Leta 1998 so namenu izročili povsem nov Šlajmarjev dom, ki ga uporabljajo za izvedbo planinskih taborov in šol v naravi ter za prenočevanja planincev. Sedaj so na pragu nove velike investicije. Po besedah podpredsednika društva Mira Eržena so bili uspešni na razpisu gospodarskega ministrstva za obnovo planinskih koč in energetsko sanacijo. Pridobili so tristo tisoč evrov, ki jih bodo namenili za obnovo depandanse Aljaževega doma. Ta objekt so zgradili leta 1953, v spodnjih prostorih so bile pralnice in garaža, v zgornjih pa dve veliki sobi s 23 skupnimi ležišči. Pošteno ga je načel zob časa, zaradi neprimernosti nočitvenih kapacitet ga že več let niso uporabljali. Po obsežni posodobitvi bodo spodnji prostori naprej služili za pralnico in garažo ter za shrambo vrtnih garnitur s terase Aljaževega doma. Pomembna pridobitev bo soba za invalide s sanitarijami, saj doslej zanje ni bilo ustrezno poskrbljeno. V zgornjih prostorih bodo zgradili enajst sob s po štirimi ležišči. Obnovo depandanse bodo začeli spomladi, dela pa naj bi zaključili do konca leta 2022. Članom PD Dovje - Mojstrana pa v Vratih ne manjka gospodarskih načrtov tudi za naprej. Zalogaj bo obnova zunanjosti Aljaževega doma, saj je objekt spomeniško zaščiten, čaka jih tudi obnova vodovoda.

Miro Eržen pa kot ugodno ocenjuje letošnjo poletno sezono v Vratih. V znanih razmerah, v spomladanskem delu še z omejitvami, se sicer niso približali rekordni sezoni iz leta 2019. Predvsem na račun nočitev, saj ni bilo mogoče oddajati vseh razpoložljivih kapacitet. Ob prilagajanjih aktualni epidemiološki situaciji in kasnejšemu upoštevanju pogoja PTC je osebje Aljaževega doma skrbelo, da so bili vsi čim bolj zadovoljni. So pa ob tem večkrat odgovorne na NIJZ opozarjali, da velik problem nastane, ko se ob slabem vremenu veliko število planincev zateče v notranjost Aljaževega doma. Letošnjo sezono so tudi nekoliko prej zaključili, in sicer 3. oktobra, predvsem zaradi začetka obnove ceste v triglavski dolini.

Depandanso Aljaževega doma bodo obnovili.

Zgradili bodo štirisedežnico na Vitranc 2

Vrednost investicije je tri milijone evrov.

SUZANA P. KOVAČIČ

Iz RTC Žičnice Kranjska Gora so sporočili, da bodo sredstva dokapitalizacije družbe vložili v investicije. Zgradili bodo štirisedežnico Vitranc 2, ki bo potekala po trasi nekdanje enosedežnice. Kot so še povedali: "Predvidevamo, da bo zaključek izgradnje konec letošnjega decembra oziroma na začetku leta 2022. Predvideno je, da bo sedežnica namenjena pohodnikom. Investicija je vredna tri milijone evrov, sedežnica bo znamke Leitner." Na Turizmu Kranjska Gora so pojasnili, da so si v Kranjski Gori sicer prizadevali za postavitev gondole, vendar zanjo niso dobili soglasja Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. "Kljub temu bo tudi štirisedežnica za kraj velika pridobitev in dodatna turistična atrakcija, ki bo omogočila dostop in približala Vitranc tudi tistim, ki sicer zaradi različnih razlogov ne bi mogli pristopiti na vrh. Na Turizmu Kranjska Gora in Občini Kranjska Gora pozdravljamo nove investicije, ki so se jih lotili v družbi RTC Žičnice Kranjska Gora. Poleg trimilijonske investicije v novo sedežnico izboljšujejo tudi sistem umetnega zasneževanja, pravkar pa gradijo še garažo za shranjevanje opreme."

Verjeli v uspešno sanacijo Jureža

Pogovor z direktorjem Komunale Kranjska Gora Blažem Knificem o investicijah v vodooskrbo na območju občine, predvsem pa o zaključeni sanaciji plazu Jurež, ki je povzročal kaljenje vode. Kot je zagotovil, prekuhavanja vode ne bo več.

SUZANA P. KOVAČIČ

Zajetje Jurež je v preteklosti povzročilo kar nekaj preglavic. Nad zajetjem se je pred leti sprožil zemeljski plaz, zaradi katerega je ob večjih nalivih prihajalo do kaljenja vode. Kako uspešna je bila sanacija, ki je zdaj zaključena?

Takoj ko so se po prvem valu epidemije covida-19 zadeve nekoliko umirile, smo začeli pridobivati informacije o plazu. Opravili smo več ogledov zajetja, cele trase in plazu pod Vošco, ki je povzročal kaljenje vode. Zahtevno sanacijo smo začeli na terenu junija letos in zaključili avgusta. Na tem mestu bi povedal, da sem bil leta 2008 podžupan Občine Kranjska Gora, vendar s problematiko plazišča nisem bil seznanjen. Septembra 2008 je bil namreč izdelan Načrt za sanacijo hudournika Jurežev graben.

Plaz nad zajetjem se je prvič sprožil leta 2001, sodelavci pa so mi lokacijo pokazali junija 2020. Takoj po prvem ogledu smo na Komunali sestavili delovno skupino, v kateri sta bila poleg mene še sodelavca Andrej Grilc in Jani Korpič, sodelovali pa so tudi vsi zaposleni v enoti vodovod. Na podlagi ogledov in pogovorov smo pripravili idejno zasnovo za sanacijo. Julija 2020 smo jo predstavili in pokazali na terenu še županu, lastniku zemljišča plazu, predsedniku KS Gozd - Martuljek, gozdarjem ter našim zunanjim sodelavcem. K sodelovanju smo povabili tudi nekdanje sodelavce vodovoda in občane Gozda - Martuljka. Po zaključku ogleda trase od zajetja Jurež do plazu pod Vošco, na 1450 metrih nadmorske višine, smo se vsi strinjali, da je samo sanacija struge in plazu edina prava rešitev za zmanjšanje možnosti kaljenja v času nalivov ter da bo treba k sodelovanju povabiti geologe in projektante.

Sanacija plazu Jurež / Foto: arhiv Komunale Kranjska Gora

Blaž Knific / Foto: Primož Pičulin

Pred tem pa je delovna skupina opravila več kot dvesto ur za oglede in posvetovanja. Vodja vodovoda in kanalizacije na Komunali Andrej Grilc je bil prisoten na plazu tudi v času največjih nalivov. V nočnem času je jemal vzorce vode s plazu, struge hudournika in tudi vzorce kamnin. Ti so bili osnova za predstavitev problematike geologom in projektantom za izdelavo načrta sanacije. Kljub težkim razmeram epidemije nam je v letu 2020 uspelo pridobiti načrt in vsa potrebna dovoljenja za sanacijo. Po zaključku sanacije se je že po prvem nalivu izkazalo, da je bila ta uspešna, kajti kalnost vode je le za nekaj odstotkov presegla mejo dovoljene.

Izjemno me pa žalosti dejstvo, da smo (samo v času), ko smo se trudili z iskanjem rešitve za preprečitev kaljenja in s tem potrebe po prekuhavanju vode, prejeli sedem anonimnih prijav, pet od teh se je nanašalo na vodooskrbo. Nekatere od teh zadev segajo v leto 2014. V prihodnje bi si želel, da se prijavitelji predstavijo, da jim bomo lahko skupaj z inšpekcijskimi službami podali odgovore.

Kako zahtevna je bila sanacija Jureža?

Izvajalec del je bilo gradbeno podjetje Pavčnik, d. o. o. Zaposleni z dolgoletnimi izkušnjami s področja urejanja hudournikov so povedali, da je bilo to gradbišče med zahtevnejšimi, predvsem zaradi dostopa in strme brežine plazu. Sama sanacija predstavlja vzorčni primer tudi za druge občine, ki se srečujejo s podobnimi situacijami.

V sklopu sanacije je bilo zgrajenih osem pregrad, betonska kamnita mulda in položenih 5400 kubičnih metrov kokosove mreže. Posejana je bila trava, ki je delno že vzklila.

Katere pridobitve iz leta 2020 bi še posebej omenili?
Na vrtini Lek smo odpravili pomanjkljivosti na elektro in strojnem delu. S tem smo za sto odstotkov povečali količino načrpane pitne vode ter tako zagotovili zadostne količine tudi v času, ko zajetje Jurež zakali. Dodatno vodo smo zagotovili še s sanacijo obeh vodohranov Log, vgradnjo hidravličnih ventilov in prevezav, v vodohranu v Podkorenu pa smo vgradili filtre. V preteklem letu smo naredili tudi vrtino Lek 2, kjer bomo dobili dodatne količine pitne vode, zaključili smo z raziskavami za vrtino v Gozdu - Martuljku in pridobili vsa soglasja za testno vrtino.
Zadovoljen sem, da smo z ekipo dosegli, da od 7. septembra 2020 (po dvajsetih letih) v občini Kranjska Gora ni več prekuhavanja vode (razen naselja Srednji Vrh, 15 hiš) in da tudi v času najbolj obremenjene turistične sezone gostom ni bilo treba točiti vode iz plastenke.

Katere so še druge investicije v vodooskrbo v letu 2021?
Skupaj z občino smo kot drugi v Sloveniji izvedli projekt laserskega snemanja vodnih izgub. Strokovno pomoč nam je nudilo podjetje Kolektor, d. o. o. Vodja je bil Andrej Cerček. K projektu so pristopile še tri občine, s katerimi smo skupaj naročili laserske posnetke in si tako razdelili stroške. Z rezultati snemanja smo več kot zadovoljni. Najeli smo tudi strokovnjake iz podjetja Aqualink iz Zagreba, ki so nam pomagali točno locirati defekte vodnih izgub. S tem smo našli defekt v Podkorenu, ki ga brez laserskega posnetka ne bi mogli odkriti. Po njegovi sanaciji smo zmanjšali porabo pitne vode za 2 l/s, tako, da že sama sanacija predstavlja povrnjeno investicijo.
V Gozdu - Martuljku (na Gobeli), kjer smo imeli v preteklosti (od leta 2012 dalje) več defektov, smo zamenjali vodovodno cev v dolžini 270 metrov. Še v času same sanacije smo odpravili sedem defektov. Uspelo pa nam je s pomočjo satelitskega posnetka locirati tudi defekt pod glavno cesto v Gozdu-Martuljku. S popravilom vseh navedenih defektov v Gozdu-Martuljku smo v omenjenem naselju zmanjšali vodne izgube za tri litre na sekundo. Zamenjali bomo tudi dotrajano cev v Srednjem Vrhu v dolžini devetsto metrov in pripravili vse potrebno za povezavo na nov vodohran. Za povezovalni vod Debela peč bomo poleg obstoječe cevi vgradili še dodatno cev. Nadaljujemo pa seveda tudi sanacijo preostalih defektov.

Koliko sredstev se za vodooskrbo namenja iz občinskega proračuna?
Občina Kranjska Gora se zaveda pomena pitne vode, zato na letnem nivoju za vodooskrbo nameni približno šeststo tisoč evrov za novogradnje in posodobitev sistemov. Glede na trenutne podnebne spremembe se vsi trudimo zagotoviti zadostne količine pitne vode. Trenutno je na svetu samo še slab odstotek čiste pitne vode. Moramo se namreč zavedati, da bo že čez deset let čista pitna voda izredno iskana dobrina in da bodo turistične destinacije, ki jo bodo lahko ponudile, v prednosti pred drugimi. To nam je zelo pomembno in k temu stremimo.
Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje kar 140 tisoč prebivalcev v Sloveniji nima dostopa do čiste pitne vode. Ponekod nimajo vodovoda, drugje pa je voda, ki jo dobijo, onesnažena.

Kaj načrtujete v letu 2022?
V Kranjski Gori bomo začeli izgradnjo novega vodohrana Alpina v velikosti sedemsto kubičnih metrov. Pridobljena imamo vsa soglasja in gradbeno dovoljenje. Občina bo v začetku leta 2022 objavila javni razpis za izvedbo del. Nov vodohran velikosti 72 kubičnih metrov bomo zgradili tudi v Srednjem Vrhu. Za izgradnjo omenjenega vodohrana smo imeli zagotovljena sredstva v proračunu že v letu 2020, vendar smo imeli zaradi covida-19 nekaj težav pri pridobivanju soglasij in dovoljenj. Z novim vodohranom bodo zagotovljene zadostne količine pitne vode v času kaljenja, zagotovil pa bo tudi potrebne količine za požarno varnost.
Poleg obstoječih vodnih virov iščemo tudi dodatne. V Gozdu - Martuljku bomo naredili testno vrtino, za kar imamo pridobljena vsa soglasja. V letu 2020 so namreč geologi opravili raziskavo terena in ugotovili izredno dobro kamnito strukturo ter tako potrdili upravičenost testne vrtine.

Zamenjava vodovodne cevi dolžine 270 metrov na Gobeli v Gozdu - Martuljku / Foto: arhiv Komunale Kranjska Gora

Vrtino Lek 2 bomo povezali z vodohranom Alpina. Vzorci analizirane vode so izredno dobre kvalitete (v skladu z zakonom jo moramo spremljati eno leto). Zamenjali bomo tudi vodovodno cev iz vodohrana Železnica do mostu čez Savo, nadaljevali sanacijo vodovodnih defektov – satelitsko snemanje, velik poudarek namenjamo tudi vzdrževanju hidrantov. Pregleduje jih zunanji izvajalec, naši delavci pa po zaključku pregleda odpravijo ugotovljene pomanjkljivosti. Za vse navedene investicije bo občina v letu 2022 namenila okrog 1,2 milijona evrov.
Še enkrat bi se zahvalil za sodelovanje županu Janezu Hrovatu, sodelavcu Andreju Grilcu in sodelavcem občinske uprave za pomoč pri pridobivanju soglasij, odkupih zemljišč, članom Nadzornega sveta Komunale Kranjska Gora, članom občinskega sveta, ki so podprli vse projekte in zagotovili sredstva v proračunu. Rezultati, ki smo jih dosegli, so plod skupnega dela, sodelovanja in zaupanja. Najpomembnejše pa je to, da pijemo kvalitetno vodo iz pipe.

V Planici zagnali človeško centrifugo

Slovenija je poleg Nemčije in Francije postala ena od treh držav članic Evropske vesoljske agencije z laboratorijem za izvajanje biomedicinskih raziskav, ki so pomembne za vesoljske odprave in tudi za ljudi na Zemlji.

SUZANA P. KOVAČIČ, FOTO: **GORAZD KAVČIČ**

V Nordijskem centru Planica so na začetku oktobra skupaj z Evropsko vesoljsko agencijo ESA, ministrstvoma za znanost in za gospodarstvo ter Institutom Jožef Stefan (IJS) zagnali posebno napravo, t. i. človeško centrifugo. »Naš namen je, da preučimo, kako bi centrifugo lahko uporabljali za preprečevanje vseh tegob, ki jih imajo astronavti zaradi življenja v vesolju,« je povedal prof. dr. Igor B. Mekjavič, vodja Laboratorija za gravitacijsko fiziologijo na IJS. Kot je pojasnil, astronavti na mednarodni vesoljski postaji porabijo dve uri na dan za telesni trening, s katerim skušajo ohraniti večji del svoje mišične in kostne mase, a kljub temu ob vrnitvi na Zemljo potrebujejo rehabilitacijo. Brezteže negativno vpliva praktično na vse telesne funkcije. »Zdaj postaja vse verjetneje, da bo optimalna rešitev za vzdrževanje zdravja in varno vrnitev astronavtov na Zemljo v umetni težnosti, ki ji bodo izpostavljeni med bivanjem v vesolju, to idejo je imel že pred stotimi leti slovenski inženir Herman Potočnik - Noordung. Evropska vesoljska agencija ESA zato ustanavlja petletni raziskovalni program, katerega cilj je ugotoviti optimalno strategijo uporabe humane centrifuge s kratko ročico za preprečevanje adaptacije na brezteže,« je pojasnil Mekjavič. Slovenski strokovnjaki bodo s to posebno napravo na preiskovancih raziskovali, kako bi lahko preprečili izgubo kostne in mišične mase in še druge težave, ki mučijo astronavte med daljšim bivanjem v vesolju. Slavnostnega odprtja se je udeležil tudi generalni direktor Evropske vesoljske agencije ESA dr. Josef Aschbacher, vesel pomembne pridobitve v Planici in tega, da bodo ta center lahko uporabljali tudi njihovi astronavti.

Preizkus delovanja človeške centrifuge.

Od leve Josef Aschbacher, Igor B. Mekjavič in Franci Petek

Ko odkrivajo vesolje, vedno radi odkrivajo stvari, ki so uporabne tudi na Zemlji, je poudaril Mekjavič. »Adaptacijske spremembe na brezteže okolje so zelo podobne spremembam, ki jih opazimo pri ljudeh na Zemlji, če so dalj časa neaktivni oziroma priklenjeni na posteljo.« Mekjavič je omenil posledice vse bolj sedečega in neaktivnega življenja, njihove raziskave bi hkrati lahko pomenile pomembna spoznanja v rehabilitacijah po dolgotrajnih boleznih za bolnike s kronično obstruktivno pljučno boleznijo, osteoporozo, sarkopenijo, čezmerno težo, srčno-žilnim poslabšanjem ... Njihovi raziskovalci že sicer sodelujejo z zdravniki.

»Kdo ve, mogoče bodo pa spoznanja iz laboratorija IJS enkrat omogočila daljša bivanja ljudi v drugih sferah,« je dejal direktor Zavoda za šport Republike Slovenije Planica dr. Franci Petek.

Vršiška cesta državnega pomena

Vlada je na eni od oktobrskih sej potrdila, da je projekt rekonstrukcije regionalne ceste Kranjska Gora–Vršič–Trenta–Bovec prostorska ureditev državnega pomena. Z zagotovitvijo celoletne prevoznosti Vršiške ceste bi omogočili regionalni razvoj severozahodne Slovenije in zaustavili izseljevanje iz zgornje soške doline. Kot so še zapisali po seji vlade, ukrepi za celoletno prevoznost Vršiške ceste zahtevajo celovito in postopno izvedljivo rešitev, ki bo upoštevala varstvene in varnostne ukrepe. S. K.

Zapeli so Lomski fantje

SUZANA P. KOVAČIČ

Predsednik DU Mojstrana Izidor Podgornik z Lomskimi fanti in Franjem Potočnikom

Lomski fantje prihajajo iz objema gora, Storžiča, Kriške gore ..., in prvega oktobra na mednarodni dan starejših so nastopili prav tako v objemu gora v "prelepem ambientu", kot je dejal vodja vokalne skupine Jože Tišler. Na koncert na Trgu olimpijcev v Mojstrani je povabilo Društvo upokojencev (DU) Mojstrana. Lomski fantje prepevajo že 26 let, za ta večer so izbrali slovenske narodne in umetne pesmi, v zaključnem delu pa so zapeli še nekaj pesmi Lojzeta Slaka, Fantov s Praprotna in Ansambla Toneta Rusa. "Naj bo še kakšna s spremljavo harmonike," jih je namreč pozval predsednik DU Mojstrana Izidor Podgornik. Posebno noto so dale pesmi Z vencem tem ovenčam slavo in Dneva nam pripelji žar, ki ju je napisal Simon Gregorčič, uglasbil pa Jakob Aljaž, ter Občutki, ki jo je napisal Lovro Toman, uglasbil pa Jakob Aljaž. "To so čudovite pesmi in ponosno jih prepevamo," je povedal Jože Tišler. Posebne razlage pa zagotovo ni potrebovala pesem Oj, Triglav, moj dom.

Program je popestril domačin Franjo Potočnik, ki je doživeto interpretiral nekaj svojih pesmi, ki so bile tokrat obarvane malce bolj satirično, vsebinsko pa, kot jih je napovedal, kmečko-gostilniške. Povedal je še nekaj takih, ki zadevajo novi koronavirus in starostne tegobe ...

LAS Občine Kranjska Gora

AKTIVNOSTI V PREVENTIVNEM MESECU NOVEMBRU 2021

AKTIVNOST	IZVAJALEC	ZA KOGA	KRAJ	ČAS IZVEDBE	KONTAKT
Osnovna šola 16. decembra Mojstrana					
Superterapijice – Pogumno o otroštvu/mladostništvu	Inštitut psihologija zaščititi otroka	učenci od 1. do 6. razreda	OŠ 16. decembra Mojstrana	17. in 18. novembra	Nives Košir Maček, tel: 58 09 903 e-mail: nives.kosir@guest.arnes.si
Drugačnost združuje	Društvo za boljši svet, Vilinski ključ	učenci 7. in 9. razreda	OŠ 16. decembra Mojstrana	11. novembra	Nives Košir Maček, tel: 58 09 903 e-mail: nives.kosir@guest.arnes.si
Preventivne delavnice na temo čustev	Društvo VZGON	učenci 8.a. in 8.b. razreda	OŠ 16. decembra Mojstrana	22. novembra	Nives Košir Maček, tel: 58 09 903 e-mail: nives.kosir@guest.arnes.si
Osnovna šola Josipa Vandota Kranjska Gora					
Delavnice Superterapijica: Pogumno o otroštvu	dr. Aleksandra Rožman (Inštitut Psihologija zaščititi otroka)	učenci od 1. do 9. razreda	OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora	od 9. do 12. novembra	Tina Kralj, tel.: 04 58 84 858 tina.kralj2@guest.arnes.si
Športne delavnice - dejavnosti	Različni izvajalci	učenci od 1. do 9. razreda	OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora	16. novembra ✓ Alpski smučarski klub (ASK) Kranjska Gora (Anja Kolenc) ✓ Nogometni klub Kranjska Gora (Tilen Bučič) ✓ Nordijsko društvo Rateče Planica – tek na smučeh (Vesna Dolenc) ✓ Nordijsko društvo Rateče Planica – smučarski skoki (Grega Miklič) ✓ Košarkarski klub Kranjska Gora (Toni Čebulj) ✓ Samurai Gym Kranjska Gora (Laura) ✓ Karate klub Waza – ari Jesenice (Alen Škarbo) ✓ Fleksi – športno društvo gimnastika (Mojca Šušteršič) ✓ Kofler šport (Grega in Anita Kofler)	Tina Kralj, tel.: 04 58 84 858 tina.kralj2@guest.arnes.si
Občani					
Brezplačno kopanje v bazenu	LAS Občine Kranjska Gora	starši z otroci, občani	Aqua Larix Kranjska Gora	sobota, 20. novembra (od 10. do 19. ure)	Vlasta Skumavc, tel.: 58 09 809 vlasta.skumavc@kranjska-gora.si
Predavanje: Upanje je v nas (o motivaciji v težkih časih)	Matic Munc (psiholog, predavatelj …)	za vse občane	predavanje po spletu povezava	četrtek,18. novembra ob 18. uri	Vlasta Skumavc, tel.: 58 09 809 vlasta.skumavc@kranjska-gora.si
			Join Zoom Meeting https://us06web.zoom.us/j/89148888522?pwd=SU5xMGhCMIJhSXF0MGV3YzlLOG96QT09 Meeting ID: 891 4888 8522 Passcode: 566485		

Poklonili so se spominu na mrtve

ZB za vrednote NOB Dovje - Mojstrana in Občina Kranjska Gora sta v petek, 22. oktobra, pripravila žalno slovesnost pred dnevom spomina na mrtve pri spomeniku prve in druge svetovne vojne v spominskem parku na Dovjem.

SUZANA P. KOVAČIČ

Predsednica ZB za vrednote NOB Dovje - Mojstrana Sonja Mirtič je v nagovoru dejala, da je to trenutek, da ustavimo svoj korak, misel, besedo in se z globokim spoštovanjem poklonimo vsem, ki so kakorkoli zaznamovali ali začrtali naša življenja. "To je dan spomina na vse tiste, ki smo jih imeli radi; svojce, prijatelje, znance." Spomnila pa je tudi na vse tiste, ki jih nismo poznali, a so v svetu pustili neizbrisen pečat, saj so bili, kot je poudarila Mirtičeva, to mali, preprosti ljudje, katerih imena z velikimi črkami zapišemo v zgodovino slovenskega naroda. "Spomnimo se slovenskih fantov, ki so služili avstro-ogrski monarhiji, padlih v prvi svetovni vojni, borcev generala Rudolfa Maistra za severno mejo, junakov iz mogočnega boja z mnogo številnejšim okupatorjem med drugo svetovno vojno in junakov osamosvojitvene vojne leta 1991 ... Zavedajmo se, da so naši borci svoja življenja dali za slovenski narod, da bi ostal na svoji zemlji in ohranil slovensko besedo." V kulturnem programu so nastopili učenci Osnovne šole 16. decembra Mojstrana, vokalna skupina Triglavski zvonovi in predstavniki Mednarodnega kluba slovanskih rojakov Ruslo, Bled. Umrlim so se z venčki in ekološkimi svečami poklonili ob vklesanih ploščah in spomenikih v vseh petih krajevnih skupnostih občine Kranjska Gora, v Dragi in Begunjah.

Na žalni slovesnosti v spominskem parku na Dovjem

Srečanje evropohodnikov

Ob letošnjem svetovnem dnevu hoje so člani Komisije za evropske pešpoti v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani pripravili srečanje slovenskih evropohodnikov, ki so ga združili s slavnostnim vrisom nove trase evropske pešpoti E-12 v Sloveniji v veliko karto pohodniških poti. Poteka od Ankarana do Izole in naprej do Portoroža in proti hrvaški meji v dolžini petdeset kilometrov. Pridružila se je sedanjima potema E-6 in E-7, ki potekata čez velik del slovenskega ozemlja v dolžini tisoč kilometrov. V Evropi je sedaj dvanajst pešpoti z okoli šestdeset tisoč kilometri. Letošnje srečanje je potekalo pot geslom Prijateljstvo. Pri Komisiji za evropske pešpoti, ki jo vodi Jože Prah, se vse bolj zavzemajo za popularizacijo podeželja, predstavljanje naravnih etnoloških, zgodovinskih in kulturnih znamenitosti Slovenije ob vseh treh trasah. Srečanje v planinskem muzeju so obogatili člani pevske skupine Encijan in citrarka Jasmina Levičar. **J. R.**

Srečanje v Slovenskem planinskem muzeju

FORCAPIL®

Odkrijte lepoto vaših las

Prehransko dopolnilo
za močnejše, gostejše
in bolj sijoče lase
ter čvrste nohte*

- **FORTIFIANT** za goste in sijoče lase
- **KÉRATINE +** za poškodovane lase
- **ANTI-CHUTE** proti izpadanju las
- **SHAMPOOING FORTIFIANT** šampon za krepitev in zaščito las

SABEX d.o.o., Poslovna cona A 18, 4208 Šenčur
Slike so simbolične.

Naravni cikel obnove las traja približno 3 mesece, zato morate z jemanjem prehranskega dopolnila Forcapil® za dosego željenih učinkov vztrajati od 3 do 6 mesecev.

Na voljo v lekarnah in specializiranih prodajalnah
Spletna trgovina www.sophia.si

*Vsebuje cink, ki prispeva k ohranjanju zdravih las, nohtov in kože.
Vsebuje biotin, ki prispeva k ohranjanju zdravih las in kože.

Več kot šest milijonov obiskov gostov

Turistično-gostinska zbornica je ob odprtju letošnjega Gostinsko-turističnega zbora sredi oktobra podelila priznanja za kakovost in uspešnost. Posebno priznanje ob 30-letnici delovanja je prejel tudi Hitov igralniško-zabaviščni center Korona iz Kranjske Gore. Obletnica je priložnost za spomin na prehojeno pot.

SUZANA P. KOVAČIČ

Družba Hit je pred odprtjem igralnice v Kranjski Gori pred tridesetimi leti že imela izkušnje z razvojem igralništva na Goriškem. »Igralništvo je bilo in ostaja tudi danes povsem izvozno usmerjeno, kar pomeni, da se glavnina realizacije ustvari s prihodki iz tujine. Skladno s tedanjo razvojno strategijo je bila Kranjska Gora prepoznana kot pomembna in nova vstopna točka za avstrijski trg. Hkrati pa je tudi pomemben povezovalni in razvojni element v mozaiku turistične ponudbe na destinaciji Kranjska Gora. Odločitev se je v vseh teh letih izkazala za pravilno,« je povedal Sašo Pretnar, vodja igralniško-zabaviščnega centra Korona.

V Koroni so od odprtja leta 1991 zabeležili več kot šest milijonov obiskov gostov iz več kot 160 različnih držav sveta. »Verjetno se boste začudili tem številkam, a dejansko je tako. Zakonsko smo namreč dolžni beležiti vse vstope v igralnico. Med gosti prednjačijo Avstrijci in Italijani, sledijo Slovenci in drugi. K barvitosti strukture gostov so nedvomno prispevali tudi številni nastopajoči, ki so se na našem odru zvrstili v teh letih.«

Dobra tri leta je minilo od celovite prenove Korone. »To je bil ne nazadnje Hitov največji investicijski projekt v zadnjem desetletju. Osnovno vodilo prenove je predstavljal alpski koncept, kjer elementi naravnega okolja premišljeno prehajajo in dopolnjujejo posamezne ambiente hotela in igralnice. Pri tem smo upoštevali tudi nizkoenergijske standarde. Pridobili smo nov, sodoben objekt, ki povsem odgovarja na sodobne potrebe preživljanja prostega časa.«

Korona združuje zabaviščni center z igralnimi mizami in igralnimi avtomati, poleg tega še butični hotel, restavraciji, kavarno, Teater bar, velnes, prireditveno dvorano z 220 sedišči ... »Okrogle obletnice so priložnost, da se spomnimo poti, ki smo jo uspešno prehodili, da praznujemo ob vsem, kar smo dosegli, in hkrati pogledamo v prihodnost," je dejal Pretnar. Posebne priložnosti za obisk ob obletnici so bile ves oktober, osrednje praznovanje pa so imeli sredi meseca z zdravico, rojstnodnevno torto, glasbo, plesom in nagradnim kvizom.

Vodja igralniško-zabaviščnega centra Korona Sašo Pretnar. / Foto: arhiv Hita

Praznovanje tridesetletnice Korone / Foto: arhiv Hita

In načrti? »Igralniški gostje za destinacijo Kranjska Gora predstavljajo pomemben vsesezonski turistični segment. Usmeritev na celoletna doživetja predstavlja enega ključnih strateških ciljev celotne destinacije, zato se tu naša poslanstva povezujejo. Veliko namreč vlagamo v pridobivanje segmentov gostov z višjo kupno močjo, kar nam posodobljen turistični produkt tudi omogoča. Ciljamo na butično izkušnjo gosta, za katerega pripravljamo personalizirano ponudbo doživetij. To je pot, ki ji nameravamo slediti tudi v prihodnje,« je sklenil Sašo Pretnar.

Pravočasni praznični nakupi

Že nekaj časa se močno povečuje obseg nakupovanja prek spleta. Postopki spletnega nakupovanja so postali enostavnejši in bolj pregledni, zato se vse več ljudi odloča za ta način nakupa. Potrošniki smo v zadnjem letu postali vedno bolj zahtevni kupci. Poleg tekstila in elektronike prek spleta vse več kupujemo tudi osnovne življenjske dobrine.

Dostava je ključni element spletnega nakupa

Raziskave kažejo, da je v spletni prodaji zelo pomemben dejavnik nakupa prav dostava. Način dostave in ustrezno obveščanje sta ključ do uspeha in vračanja kupcev v spletno trgovino. Ob povečanem spletnem nakupovanju spletni trgovci prepoznavajo Pošto Slovenije kot zanesljivega partnerja pri distribuciji blaga na domove kupcev. Poštna mreža namreč šteje kar 487 kontaktnih točk, od tega uspešno posluje tudi 150 pogodbenih pošt Pošte Slovenije, na katerih lahko stranke enako kot na ostalih poštah oddajo ali prevzamejo poštno pošiljko.
Pošta Slovenije sicer svojim strankam zagotavlja še vrsto enostavnih rešitev za prevzem pošiljk. Dogovorite se lahko za dostavo na dogovorjeno mesto, drug naslov, dostavo v paketomat, paketnik, bencinski servis ter celo izberete želen datum dostave.

Kako si zagotoviti varno in hitro dostavo?

Zbrali smo nekaj uporabnih nasvetov, kako lahko enostavno opravite spletni nakup in si zagotovite varnejši in hitrejši način dostave s Pošto Slovenije:

1. Spletne nakupe plačajte **po predračunu ali s plačilnimi karticami**. Izogibajte se plačevanju po povzetju.
2. Pri spletnem nakupu je ključno, da trgovcu zaupate vašo **mobilno številko**, da vas bo Pošta Slovenije lahko obvestila o dostavi in prevzemu pošiljke.
3. Izberite brezkontakten način dostave v **PS Paketomat**, tako da ob spletnem nakupu za mesto dostave izberite paketomat v vaši bližini oziroma naslovite:
   Janez Vzorec (041 123 123)
   PS Paketomat
   Partizanska 54 ***(lokacija paketomata)***
   2702 Maribor
4. Če vas v času dostave ne bo na naslovu, ki ste ga izbrali, izkoristite prednosti storitve **Moja dostava – moja izbira** in spremenite izbrano lokacijo prevzema.
5. Sledite svoji pošiljki na vsakem koraku preko **Sledenje pošiljk** na www.posta.si.

Foto: arhiv naročnika

Tudi vračanje paketov je enostavno

Pri spletnih nakupih se žal kdaj zgodi, da izdelek ni takšen, kot smo pričakovali. Pošta Slovenije vam omogoča, da takšne izdelke enostavno vrnete pošiljatelju. Na paket enostavno nalepite izpolnjeno **paketno spremnico** za vračilo, ki ste jo prejeli od spletnega trgovca, oziroma jo izpolnite na spletu (natisnete in nalepite na paket) ali izpolnite na mestu oddaje paketa (pošta ali bencinski servis). Za hitrejšo oddajo paketa, v kolikor tega ni predložil že spletni trgovec sam, izpolnite tudi **potrdilo o oddaji pošiljke**, ki ga priložite ob vračilu. Paket lahko vrnete na katerikoli izmed 487 pošt in na več kot 210 bencinskih servisih Petrol po vsej Sloveniji.

Spletno nakupovanje v tretjih državah

Za blago, ki v Slovenijo prihaja iz tretjih držav veljajo od 1. julija 2021 naprej nova pravila. Za uvoz blaga majhne vrednosti do 22 EUR ne velja več oprostitev plačila DDV. V praksi to pomeni, da se za vse pošiljke do vrednosti 150 EUR obračuna 22-% DDV, še vedno pa so pošiljke oproščene plačila carine. **Za te pošiljke je torej treba plačati DDV in storitve carinskega posredovanja,** pri čemer se carinski postopek plača Pošti Slovenije, znesek obračunanega davka pa FURS-u. DDV lahko pri določenih spletnih platformah poravnate že ob nakupu, kar pomeni, da se ob prihodu pošiljke v Slovenjo izvedejo le storitve carinskega posredovanja.

Letos ne čakajte v vrsti, izberite alternativno mesto dostave! Preverite več informacij na **www.posta.si/enostavna-dostava!**

www.posta.si

Ljudje so željni kulture

Že 24. Lavtižarjevi dnevi so na začetku jesenskih šolskih počitnic v Kranjsko Goro prinesli kulturne dogodke. Člani Kulturno-prosvetnega društva Josip Lavtižar so se po letu dni premora, lani Lavtižarjevih dni ni bilo zaradi epidemije covida-19, znova potrudili za odličen program, ki je pritegnil občinstvo vseh generacij.

KARMEN SLUGA, MAŠA LIKOSAR

Prvi dan sta v goste prišla zakonca Marija in Andrej Štremfelj, ki sta s predavanjem Objem na vrhu sveta orisala svojo bogato alpinistično pot. Najmlajši so si lahko ogledali predstavo Jesenska, ki sta jo odigrali Leona Gomboc in Nika Brgant. Sobotni večer je bil rezerviran za koncert pevca Aleksandra Mežka, nedeljski pa za komedijo Fetiš na puter v izvedbi Gledališča Toneta Čufarja Jesenice. Kot je povedala predsednica društva Petra Mlinar, so veseli, da so Lavtižarjevi dnevi nazaj. "Ljudje so težko čakali kulturne dogodke. Vajeni so, da med jesenskimi počitnicami že več kot dvajset let pripravljamo Lavtižarjeve dneve, radi se vračajo na naše prireditve in mi smo seveda veseli njihovega obiska."

Prejšnji četrtek se je v Ljudskem domu odvil znanstveni posvet, zadnja prireditev v sklopu Lavtižarjevih dnevov, kjer so govorniki predstavili Lavtižarjevo življenjsko in ustvarjalno pot. "Posvet v počastitev 170. obletnice njegovega rojstva je bil namenjen poglobitvi našega védenja o njem in njegovem delovanju. Nastopilo je osem referentov z različnih področij, ki so Lavtižarja umestili v širši družbenozgodovinski kontekst s ciljem predstaviti nova spoznanja in novo gradivo o njem, hkrati pa tudi ovrednotiti njegov čas in zlasti vlogo duhovništva ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja," je pojasnil Janez Mlinar.

Posvet je bil razdeljen v tri sklope. V prvem sklopu, ki so ga oblikovali Janez Mlinar, Franc Križnar in Marko Frelih, je bil podan širši kontekst Lavtižarjevega delovanja – njegovo delo v Zgornjesavski dolini, glasbeno ustvarjanje med cerkveno in posvetno glasbo ter njegov prispevek k potopisni literaturi na Slovenskem. V drugem sklopu so Lavtižarja predstavili kot duhovnika. Miha Šimenc je odstrl arhivske in še neznane drobce Lavtižarjevega duhovniškega življenja iz gradiva, ki ga hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana. Mira Delavec Touhami je govorila o življenju Lavtižarja v župniji Kokra, Matjaž Ambrožič pa o Lavtižarju kot zvonoslovcu. Zadnji sklop je bil namenjen predstavitvi Lavtižarja kot pobudnika planinskega turizma. Marija Mojca Peternel je predavala o nacionalizmu v vzpetem svetu na prelomu iz 19. v 20. stoletje, Špela Smolej Milat pa je raziskovala način življenja v Ratečah skozi etnografsko gradivo v Lavtižarjevih delih.

"V prihodnje načrtujemo izdajo zbornika, ki bo združil vse prispevke govornikov in bo predstavljal izhodišče za druge komparativne študije o Josipu Lavtižarju, hkrati pa bodo na ta način predstavljeni podatki dostopni tudi širši javnosti," je še povedal Mlinar in sklenil: "Različni strokovni vidiki posveta, podkrepljeni z novimi ugotovitvami, so oblikovali celostno sliko Josipa Lavtižarja, zato ocenjujemo, da je bil posvet uspešen in koristen."

Nika Brgant in Leona Gomboc sta za otroke pripravili predstavo Jesenska.

Znanstveni posvet o Josipu Lavtižarju so med drugim oblikovali govorniki Janez Mlinar, Marko Frelih, Marija Mojca Peternel, Franc Križnar, Špela Smolej Milat in Irena Lačen Benedičič kot moderatorka. / Foto: Primož Pičulin

Godbeniki posneli skladbe za zgoščenko

JANKO RABIČ

Fotografija s snemanja v Dvorani Vitranc / Foto: Blaž Vogelnik

Člani Pihalnega orkestra Jesenice - Kranjska Gora letos izvajanje programa prilagajajo aktualni epidemiološki situaciji. Nastopov na prireditvah imajo manj, saj je bilo doslej več odpovedanih oziroma prestavljenih. V avgustu so bili veseli, da je lepo uspel promenadni koncert na Trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori. Z ubranimi zvoki so poskrbeli za obogatitev poletne ponudbe za turiste in druge obiskovalce Zgornjesavske doline. V oktobru so sodelovali v programu odprtja novega visečega mosta do jezera Jasna v Kranjski Gori, največ priprav in resnega dela pa so vložili v snemanje skladb za zgoščenko oziroma za glasbeni arhiv svojega glasbenega projekta Ljudska (z)godba. Pred petimi leti ga je zasnoval umetniški vodja in dirigent Dejan Rihtarič. Skladbe sta napisala Anže Rozman in Aleksander Čonč na temo izvirnih slovenskih ljudskih pesmi, povezanih s sodobno umetno glasbo. Orkester je skladbe večkrat uspešno izvajal na treh odmevnih festivalih po Sloveniji, na koncertih in na gostovanju na otoku Pag na Hrvaškem. Deležen je bil številnih pohval, s projektom pa je orkester poskrbel za pomemben napredek in kvalitetno rast v tej glasbeni zvrsti. Poleg orkestra pri izvajanju skladb nastopata solista Monika Bohinec in Klemen Torkar. Na snemanju, ki je tri dni potekalo v Dvorani Vitranc v Kranjski Gori, je zbor Vox Carniola (prenehal je delovati) nadomestil Mešani pevski zbor Odmev iz Kamnika. Snemanje, ki je bilo večkrat prestavljeno zaradi epidemioloških razmer, je omogočilo ministrstvo za kulturo. Po zahtevnem snemanju so godbeniki pred novim izzivom. Pripravljajo se na tradicionalni božično-novoletni koncert, ki bo najprej 26. decembra v Dvorani Vitranc v Kranjski Gori in 27. decembra v Športni dvorani Podmežakla na Jesenicah.

Predstave za otroke in odrasle

Kulturno-prosvetno društvo Josip Lavtižar Kranjska Gora tudi v letošnji sezoni pripravlja abonma ljubiteljskih gledališč za odrasle. Tako bo že 13. novembra na ogled predstava Pet žensk.com v izvedbi Kulturnega društva Kontrada Kanal. Dne 18. decembra v goste pride gledališka skupina KUD Rače s situacijsko komedijo Dan norosti. Dramedija Dušan, ki jo izvaja Dramšpil Ribnica, bo na sporedu 15. januarja. Četrta predstava v letošnjem abonmaju bo komedija Ne sprehajaj se no vendar čisto gola, ki jo bodo 12. februarja odigrali člani in članice KUD Bohinjska Bela. Tudi zadnja bo komedija, in sicer Micka se moži, ki bo na ogled 5. marca, v goste pa pride Gledališko društvo Radeče. Vse predstave se bodo začele ob 19.30 v Ljudskem domu v Kranjski Gori. Posebnega otroškega abonmaja letos ne bo, bodo pa na dan abonmaja za odrasle ob 16. uri, prav tako v Ljudskem domu v Kranjski Gori, na ogled tudi otroške predstave. Novembra Nagajivi Kljukec (KUD Valentin Kokalj Visoko), decembra Spim lahko tudi jutri (Gledališko društvo Radeče), januarja Trije prašički (Gledališče Toneta Čufarja Jesenice), februarja Ledenka (AG Vrba Vrbje) in marca Predstava presenečenja (KUD France Kotar Trzin). Za ogled vseh predstav je treba izpolnjevati PCT-pogoj. K. S.

SIMFONIČNI ORKESTER JESENICE
vabi na koncert

MLADOST S PLESOM IN GLASBO

s solisti:
Baletni oddelek Glasbene šole Jesenice
Tina Bučar in Eva Kramar, violina

Program:
IPAVEC MERKU * ZUPANČIČ* BEETHOVEN* HESS* MONTI*
dirigentka: Natalija Šimunović
koreografija: Jerneja Omahen Razpotnik in Mateja Mlakar

KRANJSKA GORA, DVORANA VITRANC:
petek, 19. 11. 2021 ob 18.30
CENA VSTOPNIC 10 EUR, PRODAJA EVENTIM (Petrol, TIC Kranjska Gora)

JESENICE, GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA:
petek, 26. 11. 2021 ob 18.30
CENA VSTOPNIC 10 EUR, PRODAJA EVENTIM (Petrol, Arriva – Titova 18)

GLASBENA ŠOLA JESENICE, CESTA FRANCETA PREŠERNA 48, JESENICE

www.gorenjskiglas.si

Pri sosedih v Naborjetu in Pliberku

Kranjskogorčani so sredi oktobra sodelovali na dveh planinskih in alpinističnih prireditvah v slovenskem zamejstvu: v Naborjetu v Kanalski dolini v Italiji in v Pliberku na Koroškem.

Gostje na odprtju razstave v Naborjetu. Od leve: kustodinja Slovenskega planinskega muzeja Saša Mesec, alpinistka Nives Meroi, podpredsednik kulturnega središča Planika v Kanalski dolini Rudi Bartaloth, jeseniški župan Blaž Račič, alpinist Roman Benet, v. d. direktorice Gornjesavskega muzeja Irena Lačen Benedičič in župan občine Kranjska Gora Janez Hrovat.

Podpredsednica Planinske zveze Slovenije Irena Mrak, predsednik Slovenskega planinskega društva Celovec Štefan Riegelnik, v. d. direktorice Gornjesavskega muzeja Irena Lačen Benedičič, vodja Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani Matjaž Podlipnik in kustodinja tega muzeja Saša Mesec na proslavi v Pliberku.
/ Foto: Slovenski planinski muzej Mojstrana

JOŽE KOŠNJEK

V častitljivi Beneški palači v Naborjetu (Malborghetto) v Kanalski dolini sta Gornjesavski muzej Jesenice in njegova enota Slovenski planinski muzej iz Mojstrane postavila zanimivo razstavo z naslovom Korajža je ženskega spola. Razstava, ki je doslej že gostovala v Šentjanžu na Koroškem, na Reki in v Trstu, je izviren pregled razvoja ženskega alpinizma v Sloveniji, ki je, sicer nekaj desetletij za moškim, dosegel svetovno slavo. Razstava oziroma zbirka je pripoved o alpinističnem in zasebnem življenju Danice Blažina in Staze Černič - Stazike ter še 18 slovenskih alpinistk. V Naborjetu, pri postavitvi razstave je sodelovalo tudi Slovensko kulturno središče Planika za Kanalsko dolino, sta o razstavi govorili vršilka dolžnosti direktorice Gornjesavskega muzeja Jesenice Irena Lačen Benedičič in kustodinja Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani Saša Mesec, avtorica razstave. Na odprtju razstave v Beneški palači, v kateri deluje tudi Etnografski muzej za Kanalsko dolino, je bil tudi kranjskogorski župan Janez Hrovat. V pozdravnih besedah je poudaril pomen sodelovanja med lokalnimi skupnostmi in muzeji, kar kaže tudi razstava v Naborjetu. Po njegovih besedah je razstava tudi dokaz, da so ženske večkrat bolj korajžne od moških. Na odprtju razstave je bil tudi najbolj znan alpinistični par na svetu: Nives Meroi in Roman Benet iz Fužin ob slovensko-italijanski meji pri Ratečah. Doslej sta edina na svetu skupaj osvojila vseh 14 osemtisočakov.

Dan kasneje pa je v Pliberku (Bleiburg) Slovensko planinsko društvo praznovalo 110. obletnico ustanovitve. Tudi ta prireditev ni minila brez Gorenjcev. V imenu Slovenske planinske zveze je zamejskemu društvu, ki zgledno sodeluje z osrednjo slovensko planinsko organizacijo, čestitala podpredsednica Irena Mrak. Proslavo sta obogatila prvi slovenski nemi film V kraljestvu Zlatoroga in čezmejna razstava o Karavankah kot prostoru povezovanja in razhajanja. O dejavnosti muzeja na tem področju in sodelovanju s sorodnimi ustanovami je govorila Irena Lačen Benedičič. Vodja Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani Matjaž Podlipnik in kustodinja Saša Mesec pa sta predstavila film V kraljestvu Zlatoroga, ki ga hrani planinski muzej.

Zala s pesmimi do finala

Festival mlade literature Urška je letos potekal dvajseto leto zapored. Na natečaj se je prijavilo 86 kandidatov, starih od 15 do 30 let. V finale se jih je uvrstilo pet. Med njimi tudi Zala Vidic iz Kranjske Gore.

KARMEN SLUGA

Mladi literati so se s svojo prozo ali poezijo predstavili na šestih regijskih srečanjih, na katerih so jih spremljali mentorji Javnega sklada za kulturne dejavnosti. Ti so najprej izbrali 19 nominirancev, od katerih jih je državna selektorica Nataša Kramberger v veliki finale uvrstila pet. Vsi so se junija predstavili na Slovenskih dnevih knjige v organizaciji Društva slovenskih pisateljev ter avgusta na Dnevih poezije in vina na Ptuju, ki jih organizira Beletrina. Finale je bil oktobra v Slovenj Gradcu, kjer je zmagal 29-letni pisec kratke proze Alex Kama Devetak iz Gorice.

Kranjskogorčanka Zala Vidic, ki se je na festival Urška prijavila drugič, je zelo ponosna na svojo uvrstitev med najboljših pet, saj je še enkrat več dokazala, kako ustvarjalna in dobra mlada pesnica je. »Uvrstitve med finaliste sem se zelo razveselila, saj sem imela priložnost sodelovati na dogodkih, ki so se odvijali v Slovenj Gradcu; spremljevalni program poleg osrednje prireditve za razglasitev urščljana leta namreč obsega tudi matineje z dijaki tamkajšnjih srednjih šol, predstavitev prvenke lanskoletnega nagrajenca in delavnice z državnim selektorjem. Za najdragocenejše, kar sem s srečanja odnesla, bi štela nova poznanstva, saj smo ustvarjalci – in to ne samo literati – tri dni na široko razpravljali o umetnosti. Organizatorji festivala z Barbaro Rigler na čelu ustvarijo odlično vzdušje za preplet različnih umetnosti, za stik neuveljavljenih avtorjev s starimi mački literarnega polja ter za splošno združitev periferije s centrom,« je povedala Zala, ki bo v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah danes, 5. novembra, ob 17. uri na literarno-glasbenem večeru Ples besed predstavila svojo poezijo.

Zala Vidic z drugimi udeleženci festivala in okrogle mize z naslovom To bi bilo treba prečrtati, a zakaj, ki jo je vodila državna selektorica Nataša Kramberger. / Foto: Matej Maček

Večkrat nagrajeni fotograf

Lovec in fotograf Lojzi Avsenik iz Gozda - Martuljka je v zadnjem času prejel več nagrad za svoje fotografije. Za fotografijo Ulov je septembra prejel dve diplomi. Eno mu jo je Fotografska zveza Slovenije podelila na drugi mednarodni razstavi fotografij v temi Prosta barvna fotografija. Drugo mu je prav tako Fotografska zveza Slovenije podelila na 14. mednarodnem salonu fotografije v temi Narava. Tretje mesto (nagrado) pa je Lojzi Avsenik prejel za fotografijo Zelenci (na sliki), ki mu jo je oktobra na deveti območni fotografski razstavi v temi Morje podelila jeseniška območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti. S. K.

Nagrajena fotografija Zelenci / Foto: Lojzi Avsenik

Prčkarije do naslednje jeseni

Franjo Potočnik je predan športu, bil je uspešen atlet. Leta 2000 je za svojo 65-letnico s humanitarno noto za jeseniško bolnišnico opravil 366 vzponov na Triglav v 278 dneh. Na oktobrsko nedeljo je bil gost Dovškega odra in spoznali smo ga še kot vsestranskega kulturnega ustvarjalca. Kot pravi, je vse povezano.

SUZANA P. KOVAČIČ

Franjo Potočnik iz Mojstrane je ustvarjalec, umetnik, pesnik, nekdanji pevec v pevskem zboru, kovač rim za narodno-zabavne ansamble, pisec aforizmov. Svoje pesmi, ki nas vodijo od otroštva skozi mladostno zorenje v obdobje staranja, ima zbrane v treh debelih zvezkih velikega formata, čez 2500 kitic je in približno 400 aforizmov. Tudi na Dovškem odru so v nedavnem pogovornem večeru v interpretaciji članov igralske skupine Dovški oder in podmladka "govorile" njegove pesmi, ki naj bi izšle v knjigi. "Upam, da mi knjigo uspe izdati do naslednje jeseni, da bo njen naslov Prčkarije, pa vam že zdaj povem." Marsel Gomboc, ki je režiral in vodil pogovorni večer, je besedne rime gosta slikovito povzel: "Neverjetno lahkotno in razpoznavno tečejo njegove besede oziroma verzi. Vse skupaj kot nekakšen koktajl bogato okusnih grižljajev umetnosti, ki so mu lahko v ponos ... Njegova pesem 'Znoj, ljubezen in iskrenost, z njimi utiram si poti, prav vsled tega se ne ustrašim boga, hudiča in ne ljudi ...' pove veliko."

Marsel Gomboc v pogovoru s Franjem Potočnikom

Besedila Franja Potočnika so odmevala na festivalih, kot sta Števerjan in Ptujski festival, pohvale je bil deležen od Ivana Sivca, enega najboljših tekstopiscev na tem področju. Del ansambla Zgornjesavci (Jaka Kern, Vesna Režonja in Marsel Gomboc) je na Dovškem odru zapel in zaigral valček Šopek najlepših dolin, za katerega je besedilo in glasbo prispeval Franjo Potočnik, aranžma pa Jaka Kern. Prvo otroško pesem je napisal na Hruščanski planini pred približno dvajsetimi leti. Na Dovškem odru so Sem majhna, Težka torba in Kuža recitirali Lucija in Jakob Berce ter Alja Luks Šuvak. Nekatere pesmi, kot so Vas domača, Radovna, Svet okol' Triglava, pripovedujejo o nekdanjih časih, interpretirale so jih članice igralske skupine Dovški oder Tanja Podkrekar, Barbara Troha Šimnic in Nina Luks Šuvak.

Franjo Potočnik je odraščal na kmetiji, bogati in raznoliki svet ustvarjalnosti je odkril kasneje. Pri vsem, kar počne, gre za notranje zadovoljstvo. Po odsluženi vojaščini je kupil prvo fotografsko literaturo in se učil iz nje, že čez dva meseca pa kolekcijo fotografij dal na razstavo in zasedel drugo mesto. "In to v konkurenci samih starejših in uveljavljenih fotografov iz cele Slovenije. Imel pa sem srečo, da sem delal v jeseniški železarni tri leta in v isti izmeni je delal tudi Matevž Mikelj, drugi najboljši fotograf po Jaku Čopu. Jaka je Matevžu enkrat rekel: Da vidiš, kakšne posnetke dela en 'mulc'." Franju, ki je kasneje presedlal na diapozitive, se še danes zdijo črno-bele fotografije s hribov najlepše. Ta "tmurnost", meglice. Mimogrede, ko je delal v delavnici na Slovenskih železnicah, je fantinom pisal pisma za dekleta.

Njegov fotoaparat zadnjih dvajset let "počiva". Poleg pisanja pesmi (nekaj zadnjih je na malce humoren način posvetil koronavirusu) ga navdušuje slikarstvo. Nima kakšnih vzornikov, vse, kar ustvarja z besedo ali čopičem, čuti v sebi. "Tako kot pri pisanju tudi pri slikanju rad sam odkrivam stvari. Doma so mi ostale 'tišlarske' barve in sem kar s tistimi začel eksperimentirati."

Morda napiše še kakšno besedilo za gledališko predstavo, kot mu je predlagal Marsel Gomboc. Tudi pesem Bahač je zazvenela na odru. Kot je dejal voditelj pogovornega večera: "Niti za trenutek ne omahuje reči bobu bob,

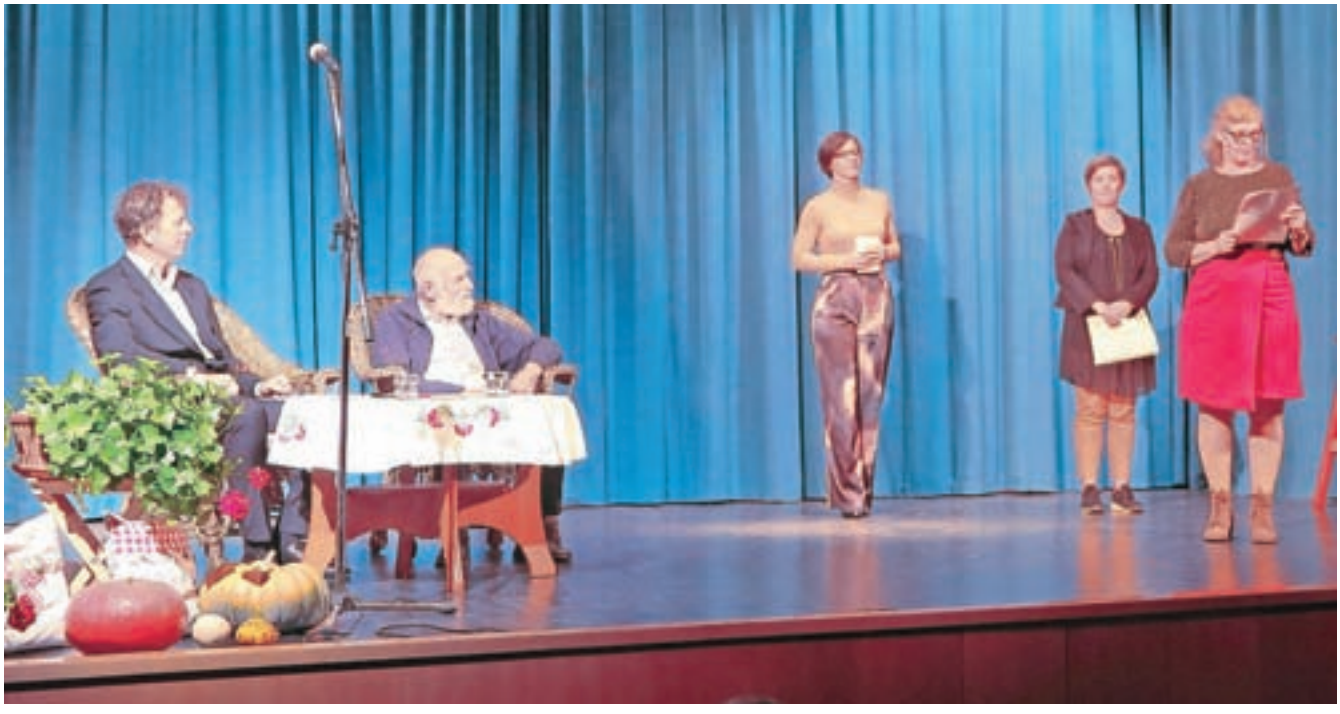

Tanja Podkrekar, Barbara Troha Šimnic in Nina Luks Šuvak so interpretirale nekaj Franjevih pesmi o nekdanjih časih.

opozarjati, tudi ošvrkniti, kjer je to po njegovem tudi potrebno. Si pač upa. Zakaj pa ne, če mu to šepeta duša in narekuje vest?"
"Ne veš, koliko si sposoben, dokler ne poskusiš," je Franjev znameniti stavek. Bil je tudi mladinski reprezentant v smučarskem teku in trener v domačem klubu, z več osvojenimi kolajnami se je dokazal tudi kot tekač na dolge proge in v hitri hoji, kasneje kot trener in selektor jugoslovanske reprezentance. Tisoči vzpon na Triglav pa je opravil pri osemdesetih. "Orje" 86. leto, a njegova pesem pravi: "Srce miru ne da, želi vzleteti tja gor v skalni svet, v tišino ujet ..." Še vedno ga je možno srečati na poteh, ki vodijo k Aljaževemu stolpu. Saj – kot se nadaljuje pesem: "Če po meni se boš ravnal, boš še dolgo grča ostal."

Kar bo, pač bo! na Dovškem odru

Premiera komedije Kar bo, pač bo! v Aljažavem prosvetnem domu na Dovjem bo v petek, 26. novembra, ob 19.30.

SUZANA P. KOVAČIČ

Igralska skupina Dovški oder pripravlja novo gledališko predstavo, komedijo Kar bo, pač bo! avtorja Jožeta Ekarta. Komedija prikazuje gledališko skupino, ki igra predstavo Špetir na ohceti. "Zgodi pa se marsikaj, stvari se zapletejo že na samem začetku. Nič ni tako, kot si gledalec predstavlja, dogajanje je intenzivno, zato od občinstva v dvorani terja koncentracijo in pozorno spremljanje dogodkov, ki se nenehno spreminjajo, presenečajo in nasmejijo ..." je napovedal Marsel Gomboc, režiser in dramaturg predstave, ki je tudi besedilo priredil v gorenjski pogovorni jezik. "Na odru je kot v življenju. Mnoge stvari so nepredvidljive, a so velikokrat najlepše! – Kar bo, pač bo!«

Igralsko zasedbo nove odrske uprizoritve sestavljajo: Primož Langus, Tanja Podrekar, Nina Luks Šuvak, Mitja Tolar, Simon Brlogar, Tinkara Baloh, Loti Košir, Gašper Martinjak, Roman Veber, Nataša Mrak, Barbara Troha Šimnic, Danijela Kopavnik, Matija in Grega Hrovat, Kristina in Boštjan Bogataj, Goran Maučec in Emma Dušanič. Tehnika in osvetljevalca sta Anže Smolej in Stojan Witwicky, ki je poskrbel tudi za izdelavo kulis in mizarska dela. Poslikava scene je delo Špele Oblak. "Nova komedija z izkušeno veliko igralsko skupino je zagotovilo za novo uspešno predstavo z obilico smeha in dobre volje, pozitivnim pogledom na svet in dogajanje okoli sebe, ki nam v teh čudnih časih še kako manjkajo," je sklenil Marsel Gomboc in povabil na ogled premiere v petek, 26. novembra, ob 19.30 v Aljaževem prosvetnem domu.

Pravočasna prva pomoč rešuje življenja

Ob svetovnem dnevu oživljanja, 16. oktobru, so tudi v Kranjski Gori pripravili predstavitev oživljanja – da bi čim več ljudi znalo pomagati, ko je to potrebno.

KARMEN SLUGA

Na stojnici na trgu pred kranjskogorsko cerkvijo sta mimoidočim znanje predajala študenta medicine Maša Debelak in Lenart Demšar. Občani ter obiskovalci so tako lahko v akciji Slovenija oživlja! izvedeli več o pomenu hitre in pravilne prve pomoči v primeru srčnega zastoja. Večina se jih namreč zgodi v domačem okolju ali med znanci, ki lahko s hitrim in pravilnim ukrepanjem drastično izboljšajo končni izid obolenja in rešijo življenje.

Zastoj srca pri bolnikih zunaj bolnišničnega okolja je najpogostejši vzrok smrti v razvitih državah. Preživi le vsak deseti bolnik, ki doživi srčni zastoj. Če bi očividci začeli temeljne postopke oživljanja še pred prihodom reševalcev, bi lahko rešili od dva- do štirikrat več življenj, kot če temeljnih postopkov oživljanja ne izvajajo. Kot sta povedala Maša in Lenart, je poglavitno, da začnemo takoj pomagati. "Ne sme nas biti strah, da ne znamo ali ne zmoremo, kajti vsaka pomoč šteje in lahko reši življenje. Vsak laik lahko s hitrim začetkom temeljnih postopkov oživljanja in uporabo defibrilatorja za bolnika naredi ogromno. Zato je bistveno, da v začetnih minutah, ko ekipe nujne medicinske pomoči še ni, oživljanje začnejo očividci."

Poudarila sta tudi korake, po katerih se je najbolje ravnati. "Najprej preverimo, ali je mesto, kjer je prizadeti, varno. Če je, pristopimo in nadaljujemo preverjanje odzivnosti. Če je oboleli neodziven, pridobimo pozornost okolice s klicem na pomoč. Nato z nagibom glave nazaj sprostimo dihalno pot in preverimo, ali prizadeti diha oziroma ali diha normalno. Če diha, ne potrebuje oživljanja. Če ne diha, je najverjetneje v srčnem zastoju. V tem primeru takoj pokličemo 112 in nato začnemo oživljati. Nekoga pošljemo po defibrilator in ga namestimo na suh, gol prsni koš obolelega ter sledimo navodilom naprave. Čim hitreje začnemo izvajati oživljanje. Z neprekinjenim izvajanjem hitrih močnih pritiskov na prsni koš na trdi podlagi namreč delno obnovimo tok krvi po telesu in v možgane. S peto dlani pritiskamo na sredino prsnega koša, da se ugrezne za tretjino (od pet do šest centimetrov), s frekvenco od 100 do 120 na minuto. V primeru, da smo usposobljeni za izvajanje vpihov, sledimo zaporedju 30 pritiskov, dva vpiha, sicer pa izvajamo pritiske brez prekinitev do prihoda reševalne ekipe ali očitne povrnitve znakov življenja." Pravočasna prva pomoč namreč rešuje življenja!

Študenta medicine Maša Debelak in Lenart Demšar

Gozdni bonton velja tudi jeseni

Med jesenskimi šolskimi počitnicami je bilo ustvarjalno v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani. Obiskal jih je tudi lovec in fotograf Lojzi Avsenik, ki je predaval o gozdnem bontonu, poudaril, da so v naravi prav vse živali pomembne, od majhnega polža do srnjaka, in povedal, kaj počnejo živali v jesenskem času. Ste vedeli, da prenekatere živali zamenjajo tudi dlako? Predvsem pa potrebujejo veliko miru, da si naberejo zaloge in energijo za zimo, lovci pa jim napolnijo krmišča. Poučno predavanje, podprto tudi slikovno. Kustosinja in pedagoginja Natalija Štular je organizirala otroške delavnice, kot so Planinski tri v vrsto, Planinska koča, Barvanje lesenih obeskov. Pred nočjo čarovnic so rezljali buče in tudi pekli krompir – kot se spodobi, če že počitnicam rečemo tudi "krompirjeve". S. K.

Na temo Jesen in živali je predaval Lojzi Avsenik.

Jubilej Društva bolnikov z osteoporozo

Ob letošnji dvajsetletnici Društva bolnikov z osteoporozo Jesenice so v Gledališču Toneta Čufarja pripravili prireditev, ki je bila namenjena vsem članom kot zahvala, ker skrbijo za izvajanje programov.

JANKO RABIČ

Društvo bolnikov z osteoporozo Jesenice združuje člane iz sedmih občin Zgornje Gorenjske. Glavne dejavnosti so namenjene ozaveščanju članov in drugih občanov o bolezni in njenih posledicah. Predvsem je pomembno stalno spodbujanje zdravega načina življenja, ki preprečuje nastajanje bolezni. Programi obsegajo predavanja, pohode, telesno vadbo, večkrat letno opravljajo meritve kostne gostote. Po besedah predsednice društva Nuše Ražman je iz občine Kranjska Gora v društvo vključenih 25 občanov. Stalno si prizadevajo, da bi število še povečali, saj so vsem, ki se spopadajo s to boleznijo, omogočene različne vrste pomoči. Dobro sodelujejo z Društvom invalidov Kranjska Gora in upokojenskimi društvi v občini Kranjska Gora, predvsem pri merjenju kostne gostote in sorodnih aktivnostih. Delo društva vsa leta podpira Občina Kranjska Gora z zagotavljanjem finančnih sredstev v okviru razpisov.

Ob letošnji dvajestletnici delovanja so člani društva v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah pripravili prireditev, ki je bila namenjena vsem članom kot zahvala, ker skrbijo za izvajanje programov. Predsednica Zveze društev bolnikov z osteoporozo Slovenije Duša Hlade Zore je društvu izročila priznanje za opravljeno delo v preteklem obdobju. Predsednica društva Nuša Ražman je v pozdravnih besedah poudarila, da tokrat ne podeljujejo posebnih priznanj, zaslužijo jih vsi, ki z voljo in požrtvovalnostjo skrbijo za uresničevanje programov. Prireditev je v kulturnem delu obogatil Mešani pevski zbor Odmev Kulturnega društva Kranjska Gora z zborovodjo Petrom Novakom in harmonikarjem Tonetom Dremljem. V njihovih vrstah prepeva tudi predsednica društva Nuša Ražman, sicer doma iz Mojstrane. Za veliko smeha in vedrega razpoloženja pa je zatem poskrbel še Andrej Rozman - Roza s predstavo Kabareté Simplozij.

V MePZ Odmev poje tudi predsednica društva Nuša Ražman (prva z leve).

Zbiranje zamaškov za domačega učenca

Na Osnovni šoli Josipa Vandota Kranjska Gora že nekaj let zbirajo plastične zamaške, s katerimi pomagajo pomoči potrebnim. Tokratna akcija pa poteka prav za domačega devetošolca, ki mu bodo na ta način pomagali pri nakupu zdravstvene opreme. K sodelovanju pri zbiranju zamaškov so povabljeni tudi drugi občani. Zamaške lahko prinesete na šolo svetovalni delavki Tini Kralj. V primeru večje količine pa jo prej pokličite po tel. št. 04 588 48 58. K. S.

V družbi nagajivega Planinka

Še posebno najmlajši obiskovalci Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani so se v zadnjem času razveselili družbe navihanega fantiča Planinka, nove maskote, ki skupaj z mlajšimi obiskovalci veselo raziskuje po Planinskem muzeju. S. K. / Foto: Primož Pičulin

Lani v Sloveniji odkrili šeststo primerov raka dojk

Oktober je mesec boja proti raku dojk. Posamezne ustanove so v sodelovanju s Slovenskim združenjem za boj proti raku dojk Europa Donna pripravile več aktivnosti.

KARMEN SLUGA

V Zdravstveni postaji Kranjska Gora so postavili stojnico, na kateri je diplomirana medicinska sestra Maja Martinjak iz Zdravstvenega doma Jesenice vse zainteresirane seznanila s potekom samopregledovanja dojk ter predstavila preventivne programe proti raku. Na rožnati oktober so spominjala tudi okrašena drevesa in rožnate pentlje po celotni občini.

V večini razvitih držav, tudi v Sloveniji, je rak dojk najpogostejši rak pri ženskah, saj je vsak peti novi primer raka pri ženskah prav rak dojk. To ni izključno bolezen žensk, saj sta med obolelimi tudi eden do dva odstotka moških. Umrljivost žensk za rakom dojk se počasi zmanjšuje, predvsem zaradi odkrivanja manjših tumorjev in kakovostnega zdravljenja, ki postaja vedno bolj prilagojeno posamezni ženski in njenemu raku. K odkrivanju manjših, netipnih sprememb, ki so običajno manjše kot en centimeter, pripomore organizirani državni presejalni program Dora, ki se je začel

Na stojnici v Kranjski Gori je bila za informacije na voljo diplomirana medicinska sestra Maja Martinjak.

aprila leta 2008, januarja 2018 je začela delati mobilna enota tega programa ob Splošni bolnišnici Jesenice.

V lanskem letu, ko program Dora nekaj časa tudi zaradi epidemioloških razmer ni deloval, so v Sloveniji odkrili šeststo primerov raka dojk. Zato je pomembno, da se ženske med 50. in 69. letom odzovejo na pregled, saj je možnost za ozdravitev velika, če je rak dojk odkrit pravočasno, še v zgodnji fazi razvoja. Ključno vlogo pri odkrivanju raka dojk ima tudi ženska sama, saj veliko zatrdlin, za katere se po opravljenih preiskavah izkaže, da so rakave, odkrijejo ženske s samopregledovanjem. Dojki je treba pregledati vsak mesec, najbolje takoj po končani menstruaciji. Če je nimate več, ju preglejte vsak mesec istega dne, na primer prvega v mesecu.

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije bi lahko več kot tretjino primerov raka dojk preprečili z zdravim načinom življenja. Primerno je, da ste vsak dan telesno dejavni in da vzdržujete telesno težo. Uživajte zdravo in uravnoteženo prehrano z veliko zelenjave in sadja. Zmanjšajte količino sladkorja in uživanje alkoholnih pijač. Primerno je, da opustite kajenje in se izogibate pretiranemu sončenju. Odzovite pa se vabilu na vse državne presejalne programe – Dora, Zora in Svit.

Projekt Lokalna samooskrba

V okviru projekta Lokalna samooskrba je bila oktobra v sodelovanju s podjetjem Optifarm spletna predstavitev možnosti za nakup lokalno pridelane hrane preko mobilne aplikacije Optifarm Smart. V aplikacijo se je že vključilo nekaj ponudnikov iz Zgornje Gorenjske, zadevo pa so želeli predstaviti tudi splošni javnosti. Optifarm Smart je digitalna tržnica, ki povezuje pridelovalce in prodajalne z lokalno pridelano hrano in kupce, ki jim omogoča enostaven dostop do svežih prehrambnih izdelkov lokalnega porekla. S. K.

Priznanje bencinskemu servisu

V okviru nedavnih Dnevov slovenskega turizma so podelili tudi priznanja nagrajencem natečaja Moja dežela – lepa in gostoljubna. Med Petrolovimi bencinskimi poslovalnicami je prvo mesto zasedel Bencinski servis Rateče. S. K.

Pestro dogajanje v Društvu Žarek

V Dnevnem centru Naj mladih ne vzgaja ulica se je čez poletje veliko dogajalo, med drugim brezplačne delavnice Sproščeno v poletje v enoti na Bledu in v Mojstrani, izleti, udeležba na Paradi učenja ... Septembra so na Bitnjah pri Bohinjski Bistrici v okviru programa komune Skupnost Žarek organizirali tudi dan odprtih vrat, ki obiskovalcem omogoča, da spoznajo delovanje komune za zdravljenje odvisnosti od drog in/ali alkohola. Septembra so organizirali tudi seminar z naslovom Iskanje smisla kot preventiva in rehabilitacija zasvojenosti. V tem času pa vabijo v program sprejemnega centra na Jesenicah, Bledu in v Radovljici, predvsem na tedenske skupine za svojce ter na individualne pogovore. Lahko jih pokličete na 040 790 345 ali 030 348 153. Kot poudarjajo, obstaja pot iz zasvojenosti, k iskanju rešitev in premikov. S. K.

Obojestransko spoštovanje mi je v ponos

Jasminka Maksimović iz Jasna Chalet Resorta je med letošnjimi nagrajenci v gostinstvu, hotelirstvu in turizmu za posebne dosežke pri delu in doprinos k dvigu kakovosti storitve, ki ga podeljuje Turistično gostinska zbornica Slovenije.

SUZANA P. KOVAČIČ

Jasminka Maksimović že 35 let deluje v turizmu, predvsem v gostinstvu. Je ena prvih članic ekipe Jasna Chalet Resorta. "Zaveda se, da je topel, pristen nasmeh najpomembnejši pri sprejemanju gostov. S tem namenom je sodelovala v internem kariernem centru izobraževanja iz digitalnega marketinga – IT v turizmu in opravila mentorski izpit, da se lahko posveča mladim kadrom. Dokazuje, da leta niso ovira, ko se je treba izobraževati, prilagajati novim vsebinam, digitalizaciji sveta in to nesebično deliti z mlado ekipo," je zapisano v obrazložitvi priznanja.

Jasminka Maksimović je doma v Kranjski Gori. "Vmes sem se nekajkrat selila v Ljubljano, a sem se vedno z veseljem vračala domov zaradi staršev, prijateljev in neke posebne vezi, ki jo imam s krajem. Mogoče so to samo spomini na mlade, lepše, brezskrbne čase, mogoče na mnoge dogodivščine, verjetno pa je kombinacija vsega po malem."

Z lastnikom Jasna Chalet Resorta Dominikom S. Černjakom sta se spoznala po naključju. "Sem sem na delo prišla samo za čas poletne sezone, potem naj bi šla nazaj v Ljubljano, kjer sem že imela službo. Dominik je v tistem času komaj odprl Jasna Chalet Resort, imel je kadrovske težave in tudi sam se je šele uvajal v to, kaj sploh pomeni delati v gostinstvu. Da to ni samo, da prideš, odpreš lokal na najlepši lokaciji ter delaš. Sodelavci so prihajali in odhajali ... Tudi sama sem imela na začetku kot večina ljudi polno predsodkov proti nekomu, ki pa ga v bistvu sploh še ne poznaš osebno. Odločila sem se, da nama dam priložnost, in ni mi žal. Dominik je človek tisočih idej, vizije, za moj okus celo preveč iskren do vseh. Eden tistih, ki vedno igra z odprtimi kartami. Vesela sem, da mi še vedno dovoli, da rastem, in mi vsak dan dokaže, da moje male sive celice kljub mojim 57 letom še vedno lahko razmišljajo. Zato ostajam. Da bom enkrat s ponosom lahko rekla, da je to projekt, pri katerem je sodelovala tudi moja malenkost."

Kot dodaja Jasminka Maksimović, je v teh časih kadrovska podhranjenost huda. "Zato sem še toliko bolj ponosna na mlado ekipo fantov in deklet, a vem, da jim ni lahko predvsem z mano, ker zahtevam od njih toliko, kot zahtevam od sebe." Jasminka ohranja stike z večino nekdanjih sodelavcev in ogromno njenih obiskovalcev je postalo del njenega vsakdana. "Družim se tako z njimi kot že z njihovimi vnuki. Ogromno nekih zgodb in spominov je nastalo v teh 35 letih."

In zakaj se po njenem mladi vse manj odločajo za poklic natakarja? "Veliko stvari bi bilo treba spremeniti, tudi miselnost mladih, da je gostinstvo težak in podcenjen poklic. Danes bi bili vsi menedžerji, vodje, a treba je začeti na začetku in tu se ustavi. Izobraževanje in internet jim že dasta ogromno nekega znanja, a žal ne logičnega razmišljanja. Ekipi sodelavcem vedno znova ponavljam, da nisem šef, da sem njihova sodelavka, da želim dihati z njimi, vedeti, če imajo težave, in tudi to, kako jim gre v šoli. Poskušam razumeti njihovo mladost, in če so težave, jim skušam pomagati z nasvetom. Dominik pravi, da sem prestroga, a meni se zdi, da je cel sistem preveč popustljiv do mladih, vključno s starši. S čim jih sama tako navdušujem, pa je bolj vprašanje za mlade. Obojestransko spoštovanje mi je v posebno v veselje in ponos. Veliko bi lahko napisala o spremembah v gostinstvu, a bom to pustila bolj strokovnim ljudem od sebe. Žal mi je, da poklic natakarja izumira in da je za mlade to samo začasna rešitev, klub temu da je veliko takšnih, ki to znajo delati in delajo s srcem."

Jasminki Maksimović je priznanje podelil Marjan Batagelj, podpredsednik Turistično gostinske zbornice Slovenije. / Foto: arhiv organizatorja

Prosti čas je v slovarju Jasminke Maksimović bolj neznanka, še posebno zadnjih nekaj let. "Odkrila sem vse hribe, ki me obdajajo, in iskreno, prišlo je tudi do obrabe kosti, zato sem veliko športnih aktivnosti morala opustiti. Nekoč sem celo smučala in igrala tenis. Rada preberem dobro knjigo, spijem kozarec vina s prijatelji, rada pobegnem v Beograd, ki je moje rojstno mesto, a so me koronarazmere omejile. Nisem neki avanturist niti ljubitelj potovanj, in če mene vprašate, sem posebne vrste delohol ik, v prostem času pa en dolgočasnež," (smeh) sklene sogovornica.

Srečanje veteranov učiteljev smučanja

Veterani učitelji smučanja so se že šestintridesetič srečali v Kranjski Gori. Srečanje je odpadlo samo lani, in sicer zaradi epidemije.

SUZANA P. KOVAČIČ

Družabno srečanje, ki ga popestrijo s športnimi igrami, je bilo 9. in 10. oktobra. "Zbrali smo se v Hotelu Kompas, kjer so nas gostoljubno pričakali z dobrodošlico in zajtrkom, sledila je kratka predstavitev programa," je povedal Franc Kolman, vodja organizacijskega odbora za to srečanje. V športnem parku Ruteč so se zatem pomerili v balinanju, prstometu in družabnih igrah, živahno je bilo tudi obujanje spominov. Štirideset se jih je zbralo, v glavnem so vsi starejši od sedemdeset let. Po športnih aktivnostih so bili nagrajeni z golažem, ki so jim ga pripeljali iz brunarice Kosobrin, kjer je bila zvečer tudi razglasitev rezultatov. "V nedeljo smo imeli še teniški turnir v Mojstrani, ki pa je bil zaradi mraza številčno nekoliko okrnjen," je povzel Kolman.

Franc Kolman je pozval tudi mlajše veterane učitelje smučanja, da se jim pridružijo. "Naša želja je, da bi se druženja obdržala, moja pa, da bi se vse to, kar delamo prostovoljno, še naprej spoštovalo." Veterani učitelji smučanja so namreč povezani z vsemi največjimi prireditvami po Sloveniji (Pokal Vitranc, Zlata lisica, planiške prireditve), kjer s prostovoljnim delom prispevajo k odlični organizaciji in promociji Slovenije. Prvo srečanje veteranov učiteljev smučanja so pred 36 leti organizirali Miro Dvoršak, Marjan Lavtižar in Vojtek Budinek. "Slednji je pustil velik pečat kranjskogorskemu turizmu in smučanju. Prav njemu se lahko zahvalimo, da imamo tako velika tekmovanja v Dolini," je še poudaril Kolman.

Prvič jih je na tovrstnem srečanju obiskalo vodstvo Združenja učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije. / Foto: Franc Kolman

Zbor v Hotelu Kompas / Foto: Franc Kolman

Meta Hrovat z uvodom v sezono zadovoljna

Alpski smučarji so že vstopili v novo tekmovalno sezono svetovnega pokala. Uvodno preizkušnjo v veleslalomu je Meta Hrovat končala na šestem mestu.

MAJA BERTONCELJ

Na ledeniku Rettenbach nad Söldnom v Avstriji se je 23. oktobra z žensko veleslalomsko tekmo začela 56. sezona svetovnega pokala v alpskem smučanju.

Na startu uvodne tekme je bila tudi Meta Hrovat. "Celotno poletno obdobje je bilo zame z nekaj spremembami. Zadeve smo zastavili dobro, moram reči, da sem z delom poleti zelo zadovoljna, zdaj pa nas čaka to, za kar smo delali, in čas je, da začnemo," je pred odhodom v Avstrijo razmišljala alpska smučarka iz Podkorena. Začetek je bil dober, saj je osvojila šesto mesto. "Led je prebit. S svojim smučanjem sem s tehničnega vidika, sploh s prvo vožnjo, zadovoljna. Manjka pa mi tisti popolni napad, ki ga je treba prikazati za rezultat na najvišjem nivoju. Vem, česa sem sposobna, a kot sem že večkrat omenila pred začetkom sezone, moram biti potrpežljiva, saj se stvari ne zgodijo čez noč. Ob progi so bili znova navijači, tako da je bilo vzdušje drugačno. Res je lepo videti, da ljudje uživajo ob gledanju smučanja," je povedala. Ledeniški uvod je dobila Američanka Mikaela Shiffrin, za katero je Hrovatova zaostala 1,59 sekunde. Do tretjega mesta jo je ločilo 29 stotink.

Sezona svetovnega pokala v alpskem smučanju se bo nadaljevala sredi novembra.

Meta Hrovat se je izkazala že na prvi tekmi nove sezone svetovnega pokala. Vrhunec sezone bodo olimpijske igre.
/ Foto: arhiv SZS

Teniški turnir treh dežel

SUZANA P. KOVAČIČ

V Podkloštru je bil 18. oktobra že 33. Teniški turnir treh dežel, ki se ga vsako leto (razen lani, ko je odpadel zaradi covida-19) udeležujejo tekmovalci iz teniških klubov iz Podkloštra, Trbiža in pa Kranjske Gore iz Športnega društva Kranjska Gora – teniške sekcije ter Teniškega kluba Mojstrana. Tekmuje dvanajst tekmovalcev iz vsake dežele, ki jih izberejo klubi, vse tekme so posamično, pare določi žreb. Tekmujejo v treh starostnih kategorijah do 18 let, do 40 let in nad 40 let. Najboljši v vsaki kategoriji prejmejo medalje, skupno pa prehodni pokal, ki ga je predlani osvojila kranjskogorska ekipa. Letos je bila od nje nekoliko boljša ekipa Podkloštra (9 : 7), zato je prehodni pokal pripadel njim. Kot je povedal udeleženec Franc Kolman, je poleg tega, da se pomerijo v športnem duhu, pomembno tudi prijateljevanje treh narodov. V Podkloštru so jih po zaključenem turnirju na družabnem srečanju tudi imenitno pogostili.

Turnir so si ogledali župan Trbiža Renzo Zanette, ki je pred tridesetimi leti zmagal na turnirju v Kranjski Gori, župan Podkloštra Erich Kessler in kranjskogorski župan Janez Hrovat. Gostitelj turnirja prihodnje leto bo Trbiž, potem pa znova pride na vrsto Kranjska Gora, je še povedal Franc Kolman.

Župani Renzo Zanette, Erich Kessler in Janez Hrovat z organizatorji turnirja v Podkloštru in Francem Kolmanom

Nejc že med najboljšimi golfisti v Sloveniji

Nejc Robič mlajši iz Kranjske Gore je izjemno prijeten desetletnik, obiskuje peti razred Osnovne šole Josipa Vandota Kranjska Gora, zanima ga vesolje. Med najljubšimi predmeti v šoli našteje šport, slovenščino ter naravoslovje in tehniko. In ne le to – zanima ga tudi golf in v njem je odličen.

KARMEN SLUGA

Nejc dve sezoni trenira pod okriljem Golf kluba Kranjska Gora, njegova trenerka je Maja Virant iz Žirovnice. Organiziran trening poteka enkrat tedensko, ker pa je ta šport Nejca tako prevzel, se marsikateri dan kar sam odpravi na igrišče in trenira. Na roko mu gre tudi dejstvo, da z mamico Dašo, očetom Urošem in sestrico Zalo živi tik ob kranjskogorskem igrišču za golf. Povrh vsega zelo dobro pozna vsak kotiček domačega terena, ker staršem, ki sta na igrišču vzdrževalca, pogosto pomaga tudi pri košnji trave, urejanju igrišč in drugih opravilih.

Seveda me najprej zanima, kako se je lansko leto vse skupaj začelo. »V šoli smo dobili list z informacijo, da se lahko vpišemo na trening golfa. Mamico sem doma vprašal, ali lahko obiskujem to dejavnost, rekla je ja in sem šel,« z žarom v očeh pripoveduje Nejc, ki pojasni tudi, da na igrišču veljajo posebna pravila obnašanja. »Nič nas ne sme motiti, mora biti tišina. Mobilni telefoni morajo biti ugasnjeni. Prav tako pa moramo nositi posebno opravo: polo majico in čevlje za golf, ki so videti kot malo bolj elegantne kopačke.« Tudi opreme ni malo. Nejc ima trenutno deset palic. »Hibrid, driver, ene so za bližnje, druge za bolj oddaljene udarce,« našteje tipe palic, s katerimi se je že uvrstil tudi na zmagovalni oder. Prvo mesto je zasedel na domači Barovški ligi 2021, tretji je bil na šolskem tekmovanju v Kranjski Gori (U10) in tretji tudi na državnem tekmovanju do 14 let, ki je prav tako potekalo v Kranjski Gori. Otroci v tako imenovani šolski ligi tekmujejo do 18. leta, poteka pa pod okriljem Golf zveze Slovenije. Kranjskogorski teren Nejcu več kot očitno zelo leži, nastopil pa je tudi že v Trnovem, Bovcu, Slovenskih Konjicah ... Lepe jesenske dni bo poskusil čim bolj izkoristiti in trenirati, kolikor bosta čas in vreme dopuščala. Pozimi golfisti počivajo. Ko bo pobralo sneg na igrišču, pa bo spomladi znova čas za nove zamahe s palico.

Nejc Robič mlajši v golfu preprosto uživa.

Posebnega vzornika Nejc nima. Pozna Pio Babnik, ki pogosto trenira tudi v Kranjski Gori, in starši mu kdaj pripovedujejo o vseh njenih uspehih. Ne obremenjuje se preveč z rezultati, je fant, ki v golfu preprosto uživa. Pri tem pa ga družina popolnoma podpira in je nanj izjemno ponosna.

Na lestvici trenutno prvi

Tekmovalci Kegljaškega kluba Kranjska Gora so začeli tekmovanja v tretji slovenski ligi – zahod. Najprej so gostovali pri ekipi iz Škofje Loke in v setih zmagali s 7 : 1. Pri Kranjskogorčanih je bil najboljši Miran Sluga (562 podrtih kegljev), sledil mu je Tomislav Toman (552). Nato so na domačem terenu gostili Lokomotivo iz Ljubljane in prav tako prepričljivo zmagali s 7 : 1. Največ kegljev sta podrla Dušan Juko (580, pomagal mu je tudi rezervni igralec Anže Toman, ki je prvič tekmoval v slovenski ligi) in Drago Filipaj (571). Pri ekipi Portorož so prav tako pokazali vse svoje kegljaško znanje in jo nadigrali s 7 : 1. Od Kranjskogorčanov sta bila najboljša Dušan Juko (539) in Drago Filipaj (537). Prav tako so se dobro uprli močni ekipi Vodnjak iz Novega mesta, ki so jo gostili na domačem terenu. Najbolje je šlo Miranu Slugi (602) in Dragu Filipaju (599). Na lestvici so Kranjskogorčani trenutno na prvem mestu. V petem krogu to soboto, 6. novembra, gostujejo pri ekipi Triglav 3 iz Kranja. K. S.

Vahov Fric pri oseminosemdesetih prvič v ferati

Tokrat je bil odločen, da prepleza ferato Hvadnik, za katero je prerezal trak ob njenem odprtju. "Zdaj ali nikoli," si je rekel Vahov Fric.

Domačija pri Vahu v Srednjem Vrhu, za katero seže zapis o najstarejšem gospodarju v 18. stoletje, leži med potokoma Jerman in Hladnik. Danes na njej gospodari Robičev rod, oče Friderik in sin Mirko. Življenje na visokogorski kmetiji je lepo, vendar tudi težavno in zahtevno. Zato ni čudno, da tu živijo kleni in vzdržljivi ljudje. Oče Friderik, po domače Vahov Fric, je letos dopolnil 88 let. V domači vasi je poznal vse skrite kotičke, strme grape in brezpotja. Že takoj ob ustanovitvi se je vključil v Planinsko društvo Gozd Martuljk. Da bo hodil na izlete in se družil s prijatelji. Pa se je kmalu izkazalo, da za to ne bo priložnosti, saj delo na kmetiji zahteva celega človeka. Se je pa redno udeleževal sankaških tekmovanj s posebno vrsto sani, ki jim pravijo samotežnice.

Po očetovi smrti je tudi prevzel domačijo in si z ženo Angelco ustvaril družino. Skozi vse življenje je bil razpet med delom na kmetiji in skrbjo za družino. In kot je sam vseskozi živel v sožitju z naravo, je tako učil tudi svoje otroke. Čeprav za hojo v gore nikoli ni bilo dovolj časa, so ga neko poletje otroci le spravili od doma in skupaj so osvojili Špik. Kaj več stika s skalo, klini in "zajlami" pa ni imel.

Potem pa so se v Sloveniji začele odpirati ferate, ki nudijo posebna doživetja, in so izhodišča dostopna tudi iz doline. Soteska Hladnik je bila za ferato zelo primerna; večji del soteske je bil v lasti Friderika Robiča, ki je dal tudi soglasje za uporabo zemljišča. Že takrat se je v njem porodila želja, da bi preplezal to domačo strugo. Zdelo se je neverjetno, kako bodo speljali pot ob hudourni strugi, kjer je voda ob močnem deževju in obilnih snežnih padavinah lahko zelo nepredvidljiva. Pa je bila ferata prav hitro postavljena in trak ob odprtju je prerezal prav Vahov Fric. Tokrat je bil odločen, da bo preplezal to pot. Poznal je graben, zdel se je neprehoden in zanimalo ga je, kako je speljana pot. Skale so večinoma mokre, in če korak ni trden, se lahko hitro namočiš v potoku.

Pa se ni izšlo vse po načrtu. Kmalu po odprtju ferate je Frica čakala zamenjava kolka, sledilo je okrevanje. Ker je bila tu tudi zavidljiva starost, so bili vsi prepričani, da s ferato ne bo nič. Vsi – razen Frica. Poklical je sina Branka in rekel: "Zdaj ali nikoli." Žena Angelca ga je pri odločitvi podpirala: "Le naj gre, če se čuti pripravljenega in dovolj močnega." Pa sta šla. Oče in sin. Zaupala in verjela sta drug v drugega. Ko sta prišla do vstopa v ferato, sta tam srečala Aleša iz Maribora. Dobra pomoč res ni nikoli odveč.

Naveza je bila pripravljena. Začetna skala se je prav izzivalno dvigala, kot bi nemo opozarjala: "Če boste mene zmogli, boste dosegli tudi cilj." Fric je zmogel. Z adutom v rokavu. To se pravi z močjo v rokah, s katerimi se je potegnil na skalo. In potem korak za korakom. "Pripni se na 'zajlo' ..., poišči stojišče ..., pazi na zdrs ..., dvigni nogo ..." Včasih noga ni hotela ubogati, treba ji je bilo malo pomagati ali pa iti kar na kolena. Če še ni šlo, je sin pomagal privzdigniti nogo, vedno pa je lahko računal na svoje roke in se z njimi potegnil navzgor. "Samo še malo, pa bomo gor." Tolažilne besede, ki jih Fric pravzaprav ni potreboval. Da bi odnehal, ni razmišljal. "Kdo pa je že kdaj šel nazaj po ferati?" Samo naprej in do cilja.

Vahov Fric je zmogel. Z adutom v rokavu.

Uspelo mu je. Sonce se je počasi skrivalo za obzorje, ko so prišli do brunarice, ki jo je na koncu ferate postavil sin Mirko. Mir in občutek veselja in sreče, ko ti uspe doseči tako želeni cilj. Besede niso potrebne, pomembno je, da ostane spomin in predvsem spoznanje: zmorem.

Povzeto po zapisu Tatjane Perovšek

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke, objavljene v reviji Zgornjesav'c dne 1. 10. 2021, z geslom J**ASNA RESORT VAŠ DOM V NARAVI** so: 1. nagrado, darilni bon v vrednosti 15 EUR, prejme **Lili Mali** iz Bohinjske Bistrice, 2. nagrado, darilni bon v vrednosti 10 EUR, prejme **Franc Horvat** iz Vodic in 3. nagrado, darilni bon v vrednosti 5 EUR, prejme **Marijana Oblak** iz Kranjske Gore. Nagrajencem iskreno čestitamo.

Zaprt prelaz

Prelaz Korensko sedlo bo med 8. in 11. novembrom zaprt zaradi sečnje dreves na avstrijski strani, in sicer vsak dan med 8. in 16. uro. K. S.

Prikaz peke domače pletenice

Razvojna agencija Zgornje Gorenjske vabi na zadnjo letošnjo kuharsko delavnico KUHAM DOMAče. V sodelovanju s Fundacijo Aljažev kraj bodo v petek, 12. novembra, ob 17. uri, Pr' Železn'k v Mojstrani prikazali peko domače pletenice. Z vami bosta gostitelj Gašper Zima in ljubiteljica peke Sonja Mirtič. Obvezne so prijave na ambroz.cerne@ragor.si ali na 04 581 34 15. Število udeležencev je omejeno, delavnico bodo izvedli skladno s takrat veljavnimi epidemiološkimi ukrepi. S. K.

Delavnica adventnih venčkov

V soboto, 27. novembra, ob 16. uri Društvo mladih Kranjska Gora vabi na brezplačno delavnico izdelave adventnih venčkov, ki bo organizirana v društvenih prostorih nad pošto v Mojstrani. Delavnico bo vodila Dragica Vrhovnik, poleg adventnih venčkov boste izdelali tudi adventno dekoracijo. Zaželene so predhodne prijave na e-naslov mladi.kg@gmail.com ali po telefonu 051 370 845 (Gregor). Vsi udeleženci morajo izpolnjevati pogoj PCT. S. K.

Prižig novoletnih lučk

Prižig novoletnih lučk in odprtje Alpske vasice v Kranjski Gori bo teden dni pred prvo adventno nedeljo, so sporočili s Turizma Kranjska Gora, kjer načrtujejo tudi koncerte znanih slovenskih glasbenikov in skupin v adventnem času ter silvestrovanje na prostem. Prireditve bodo organizirali ob upoštevanju takrat veljavnih epidemioloških ukrepov. S. K.

Na Pokalu Vitranc dva veleslaloma

Namesto veleslalomske in slalomske tekme bosta v sezoni 2021/2022 na Pokalu Vitranc dve veleslalomski tekmi, so organizatorji sporočili na spletni strani. V tokratni sezoni bosta tekmi 12. in 13. marca 2022, po vrnitvi smučarjev z zimskih olimpijskih iger v Pekingu in pred odhodom na finale v Courchevel in Meribel. »Glede na to, da se sezona šele začenja, si v organizacijskem komiteju želimo, da bi se slovenski tekmovalci v letošnji sezoni uvrščali na najvišja mesta. Navzočnost gledalcev na Pokalu Vitranc še ni določena, saj se bodo zdravstvene razmere še spreminjale, čemur se bo organizacijski komite moral tudi prilagajati,« so še zapisali. K. S.

Odmor od stresnega vsakdana

Mala lesena **brunarica KOSOBRIN** je pravi »zaklad« za vse, ki radi uživate v **prijetnem in avtohtonem okolju**. Ambient brunarice bo očaral tudi otroke, ki bodo na igralih kmalu pozabili na čas.

Na vrtu in ob pokritem kurišču lahko **uživate** v izbrani ponudbi pijač in napitkov. V Kosobrinovi mini kuhinji vam prijazna dekleta **vsak dan pripravljajo** jedi na žlico, štrudle in vse kar vas bo spomnilo na topel dom naših babic. Seveda ne manjka tudi **domačih mesnin in sirov**. Za obisk večje skupine je najava zaželena.

Do brunarice Kosobrin se lahko sprehodite ali pripeljete s kolesom, saj je iz centra Kranjske Gore oddaljena le 500 metrov. Stoji ob kolesarski in pešpoti – v smeri vasice Podkoren – ki je zvečer osvetljena. Parkirišče za avtomobile in motorje je urejeno tik ob brunarici.

Dobrodošli so tudi vaši štirinožni prijatelji, ki jih bo prijazno pozdravila bernska planšarka Awa.

Brunarica Kosobrin

EVROPLUS D.O.O., TRŽAŠKA CESTA 12, VRHNIKA

SESTAVIL: F. KALAN	CELOTNO PREMOŽENJE UMRLEGA	NAŠA PEVKA (A. D.)	ANGLEŠKI PLEMIŠKI NASLOV	ORGAN VIDA	NOGOMETNI TRENER MOURINHO	NEZNANEC	PO ČIPKI ZNANO MESTO V SLOVENIJI	PREMOGOV DESTILAT
KONTEJNER			5					
JUŽNOAMERIŠKA KAČA						8		
GRŠKI OTOK				4		KONEC POLOTOKA / SUHA TRAVA		
PEVEC LINDENBERG	14			REŽISER KUSTURICA / NOSILEC OSTREŠJA				6
HUDIČ (EVFEM.)				21	ŽELEZOV OKSID / LEPO VEDENJE	10		
ČRT ŽBOGAR			SL. ATLET (JURE) / RAZSIPNIŠTVO					13
AFRIŠKA ANTILOPA Z LISAMI	7						DAN V TEDNU	NESPRETNEŽ
MANEKENKA CAMPBELL			2			STANKO PREK / KOŠARKAR NIKOLIĆ		9
STAR SLOVAN				ŠKOTSKI VZOREC / GORLJIV PLIN	1			
CALDERON IJAR PAROS	IZPOD SKAL PRITEKLA VODA	DIJAK NA REALKI / DRŽAVNI URAD V TUJINI		18			16	
MORSKA RIBA	19				RUSJANOVO LETALO / ŠTUDENT LATINŠČINE			
ŠPORTNIK S KOTALKAMI			24					
SLADKO TROPSKO SADJE						3	ŽABJI SAMEC (EKSPR.)	ANTIČNA ZGRADBA V PULI
LADA ZEI		12	HERNIJA	MASA PREDMETA				
NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA				MESEC V JUDOVSKEM KOLEDARJU / OSKAR DEV		15		
TROJA		22				BOJAN EMERŠIČ / ROBERT ERJAVEC		23
MEHIŠKA IGRALKA (LETICIA)				17				
OČE	11			V DENARJU IZRAŽENA VREDNOST IZDELKA		20		

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

KOSOBRIN
brunarica v Kranjski Gori

Brunarica KOSOBRIN
Borovška cesta 112, 4280 Kranjska Gora
T: +386 31 663 502
E: mojcas@evroplus.eu
www.kosobrin.eu

1. nagrada: kosilo za 4 osebe (enolončnica + sladica + pijača)
2. nagrada: kosilo za 2 osebi (enolončnica + sladica + pijača)
3. nagrada: sladica in kavica za 2 osebi

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 24. 11. 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

Ali ste že pripravljeni na zimo?

04 / 58 33 355
servis@integral-avto.si

Zimske pnevmatike in kompleti koles

Originalni nadomestni deli in dopolnilna oprema za zimo
(akumulatorji, žarnice, brisalci, tekočina za stekla...)

Menjava, previjačenje in hramba

Popusti in ugodni plačilni pogoji

Po dogovoru, vas pričakujemo tudi v soboto 13.11., od 7.30 do 14.00 ure! Pravi naslov za vse storitve na enem mestu - hitro, kvalitetno in ugodno!

Integral avto by arriva

INTEGRAL AVTO prodaja, servisi in tehnični pregledi vozil d.o.o. Jesenice, Cesta maršala Tita 67, 4270 Jesenice

www.integral-avto.si

Najnovejša tehnologija, sodoben modni trend

Novi Polo

Kdo pravi, da se majhni avtomobili ne morejo pohvaliti z velikimi aduti? Novi Polo vas bo navdušil s sodobnim dizajnom in inteligentno tehnologijo, kot so digitalni cockpit, asistenčni sistem Travel Assist* in matrični led žarometi IQ.LIGHT*.

Emisije CO_2: 156–118 g/km. Kombinirana poraba goriva: 6,9–5,2 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,0405–0,0211 g/km. Ogljikov dioksid (CO_2) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM_{10} in $PM_{2,5}$ ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna. *Oprema je na voljo opcijsko.

INTEGRAL AVTO d.o.o. Jesenice
Cesta maršala Tita 67, 4270 Jesenice
telefon: 04 / 58 33 372, 58 33 373
info@integral-avto.si , www.integral-avto.si

Jesenska akcija Osvežite dom z Gorenjskim glasom

14 dni brezplačnega časopisa

Gorenjski glas je izredno priljubljen časopis, ki izhaja vsak torek in petek. Naročniki komaj čakajo, da ga dobijo v nabiralnik in izvedo, kaj je novega v njihovem domačem kraju in v naši regiji. Teh novic ni mogoče najti nikjer drugje!

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Želimo si, da bi se bralci na lastne oči prepričali, da je Gorenjski glas odličen časopis, in postali njegovi naročniki. Poleg brezplačne dostave naročnina prinaša tudi številne popuste in darilo. Če želite Gorenjski glas bolje spoznati, se lahko odločite za dvotedensko brezplačno prejemanje časopisa brez vseh obveznosti. Pišite na narocnine@g-glas.si ali pokličite na tel. št. 051 682 217 in pustite podatke za dostavo. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in vam predstavili prednosti za naročnike.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Gorenjski glas **je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.**